

vrij

*Inl. Bureau
g B*

JAARBOEK

DER
VRIJE UNIVERSITEIT
TE
AMSTERDAM

1940

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT

30. OCT. 1940

UTRECHT

9B

JAARBOEK

DER

VRIJE

UNIVERSITEIT

TE

AMSTERDAM

1940

INHOUD.

Art. 1 en 2 van de statuten der Vereeniging . . .	blz.	5
Art. 1 en 2 van het reglement voor de Vrije		
Universiteit	"	6
College van Directeuren	"	7
College van Curatoren	"	7
Commissie van toezicht volgens art. 201 H. O. W.	"	7
Deputaten voor de oefening van het verband tusschen		
de Gereformeerde Kerken en de Theologische		
Faculteit	"	8
Contact-commissie Veldwijk-V.U.	"	8
Contact-commissie 's-Heerenloo-V.U.	"	8
Senaat en Faculteiten	"	9
Hoogleraren, lectoren, en andere docenten . . .	"	10
Bureau	"	13
Universiteitsgebouw	"	13
Bibliotheek	"	13
Natuurkundig Laboratorium	"	15
Scheikundig Laboratorium	"	15
Psychologisch- en Physiologisch Laboratorium .	"	15
Paedologisch- en Psychotechnisch Laboratorium .	"	15
Het Studiefonds der Vrije Universiteit	"	16
Hospitium	"	17
Calvijnfonds	"	17
Kuyperkatheder	"	19
Kuyperraam	"	19
Institutum Elamicum	"	19
Van Coeverden Adriani-stichting	"	20
Knap of Reeling Knap-leen	"	20
Studiebeurzen	"	20
Series 1940—1941	"	22
Overzicht der inschrijvingen, 1939—1940 . . .	"	26
Overzicht examens, 1939—1940	"	26
Voor de eerste maal ingeschreven studenten,		
na 1 Oct. 1939	"	27
Lotgevallen der Universiteit 1939—1940		
Rede Prof. Dr A. Sizoo	"	30
Bibliotheek. Verslag door Prof. Dr J. Wille . .	"	48
Promotiën in den cursus 1939—1940	"	52
Stichters der Universiteit	"	53
Vroegere Directeuren	"	55
Vroegere Curatoren	"	56
Vroegere Hoogleraren	"	57
Eere-Doctoraten, verleend door den Senaat der		
Vrije Universiteit	"	57
Alphabetische naamlijst met adressen van aan de		
Vereeniging en aan de Vrije Universiteit ver-		
bonden personen	"	58

UIT DE STATUTEN
VAN DE
VEREENIGING VOOR HOOGER ONDERWIJS
OP GEREFORMEERDEN GRONDSLAG.

Artikel 1.

De Vereeniging bedoelt de oprichting en instandhouding van Scholen voor Hooger Onderwijs. Naar gelang het haar mogelijk is, sticht zij afzonderlijke katheders voor enkele vakken, vereenigt zij katheders tot faculteiten en verbindt zij faculteiten tot eene universiteit.

Artikel 2.

De Vereeniging staat voor alle onderwijs, dat in hare scholen gegeven wordt, geheel en uitsluitend op den grondslag der Gereformeerde beginselen, en erkent mitsdien als grondslag voor het onderwijs in de Godgeleerdheid de drie Formulieren van eenigheid, gelijk die in den jare 1619 door de Nationale Synode van Dordrecht voor de Nederlandsche Gereformeerde Kerken zijn vastgesteld; een zoodanig gezag daaraan hechtende, als genoemde Synode, blijkens hare eigene handelwijze en hare acten, aan de belijdenisschriften der Nederlandsche Gereformeerde Kerken heeft toegekend.

UIT HET REGLEMENT

VOOR DE

VRIJE UNIVERSITEIT.

Artikel 1.

Door de Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag, wier statuten goedgekeurd zijn bij Koninklijk besluit van den 12 Februari 1879 no. 23, en daarna, wat eenige wijzigingen betreft, bij de Koninklijke besluiten van 25 April 1903 no. 18, 21 Sept. 1908 no. 1255, 26 Mei 1924 no. 93, 9 Nov. 1936 no. 27, is, in overeenstemming met de bevoegdheid in art. 149 der hooger-onderwijswet voor elke erkende Vereeniging gehuldigd, eene universiteit opgericht, onder den naam van „Vrije Universiteit.”

Artikel 2.

In diepe afhankelijkheid van de mogendheid des Heeren optredende, zal deze Universiteit, op den grondslag der gereformeerde beginselen, draagster trachten te zijn van het dubbele beginsel, „dat de vreeze des Heeren het beginsel der wijsheid is,” en dat vrijmaking van uitwendige banden, om eeniglijk te steunen op de genade Gods, het meest bevorderlijk is ook aan den bloei der wetenschappen.

Het „nil contra Deum aut bonos mores” indachtig, zullen Directeuren, Curatoren, hoogleeraren en studenten dienovereenkomstig steeds, binnen de perken door deze beide beginselen aangegeven, de Universiteit hebben dienstbaar te maken aan de bevordering van Gods eer en van godzaligheid in den lande.

College van Directeuren.

Dr H. Colijn, Voorzitter, Stadhouderslaan 151, 's-Gravenhage.
Dr J. J. C. van Dijk, 2e Voorzitter, Willem de Zwijgerlaan 21,
's-Gravenhage.

Mr J. Terpstra, Secretaris, Sweelinckplein 72, 's-Gravenhage.

Mr G. H. A. Grosheide, Penningmeester, Amsteldijk 84,
Amsterdam Z., Telef. 27315.

Mr H. Bos Kzn., Parklaan 20, Rotterdam, Tel. 54607.

Mr H. Bijleveld, Schubertstraat 72, Amsterdam-Z., Tel. 24029.

J. Schouten, Schiekade W.Z. 83, Rotterdam, Tel. 43280.

College van Curatoren.

Mr S. de Vries Czn., Voorzitter, Prins Mauritslaan 16,
's-Gravenhage, Tel. 551192.

Mr J. Verdam, Secretaris, Stadhouderskade 125, Amsterdam-C., Tel. 93036.

Dr W. A. van Es, Torenlaan 30, Baarn.

Ds T. Ferwerda, Vondelstraat 166, Amsterdam-W., Tel.
80654.

Dr J. Wessels, Rijksstraatweg A.C. 67, Ermelo.

Commissie van Toezicht, benoemd volgens art. 201 der H. O. W.

Jhr Mr. A. K. C. de Brauw, Voorzitter, J. v. Nassaustraat 88,
's-Gravenhage, Tel. 115497.

Mr A. J. L. van Beeck Calkoen, Secretaris, 3e van den Bosch-
straat 3, 's-Gravenhage, Telef. 770477.

Jhr. Mr Dr W. F. Röell, Heerengracht 575, Amsterdam-C.

Mr A. van der Hoeven, Schiedamschesingel 239, Rotterdam,
Tel. 53348.

Mr D. A. P. N. Koolen, Javastraat 50, 's-Gravenhage,
Tel. 112255.

**Deputaten voor de oefening van het verband tusschen de
Gereformeerde Kerken in Nederland en de Theologische
Faculteit der Vrije Universiteit.**

Dr J. Thijs, Voorzitter, Terpelkwijkpark 14, Zwolle, Tel. 686.
Dr J. W. v. d. Bosch, Secretaris, Stationslaan 128, Harderwijk.
Ds W. W. Meynen, Krispijnscheweg 50, Dordrecht, Tel. 4887.
Ds J. de Vries, Molenbochtplein 34, Tilburg, Tel. 2908.
Ds T. J. Hagen, Koornmarkt 20a, Delft, Tel. 965.
Dr L. v. d. Zanden, H. W. Mesdagplein 19, Groningen,
Tel. 5229.

Contact-Commissie.

(Bedoeld in de overeenkomst tusschen de „Vereeniging tot
Christelijke Verzorging van Krankzinnigen in Nederland” en
de „Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden
grondslag”).

Mr G. van Baren.

Mr C. F. van Dobben de Bruyn.

Dr J. J. C. van Dijk.

Mr G. H. A. Grosheide.

Ds T. Ferwerda (plaatsvervangend lid).

Contact-Commissie.

(Bedoeld in de overeenkomst tusschen de „Vereeniging tot
opvoeding en verpleging van idioten en achterlijke kinderen”
en de „Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden
grondslag”).

Prof. Dr. G. Ch. Aalders.

C. Koch.

Mr H. Bos Kzn.

Mr G. H. A. Grosheide.

Senaat.

Rector Magnificus: Prof. Mr V. H. Rutgers, De Lairessestraat
117, Telef. 29359.

Secretaris: Prof. Mr J. Oranje, Jan Luykenstr. 47, Telef. 90980.

Faculteit der Godgeleerdheid.

Voorzitter: Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsteldijk 85,
Tel. 22089.

Secretaris: Prof. Dr V. Hepp, van Breestraat 14.

Faculteit der Rechtsgeleerdheid.

Voorzitter: Prof. Mr P. A. Diepenhorst, Koninginneweg 4,
Tel. 29652.

Secretaris: Prof. Mr. J. Oranje, Jan Luykenstraat 47,
Tel. 90980.

Faculteit der Wis- en Natuurkunde.

Voorzitter: Prof. Dr G. J. Sizoo, Olympiaplein 19, Tel. 27554.

Secetaris: Prof. Dr J. Coops, De Lairessestr. 174, Tel. 25846.

Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte.

Voorzitter: Prof. Dr. C. van Gelderen, Van Breestraat 173,
Telef. 22527.

Secretaris: Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Koninginneweg
56, Telef. 93411.

Hoogleraren, Lectoren en andere Docenten.

Faculteit der Godgeleerdheid.

Dr H. H. Kuyper, Stadhouderslaan 104, den Haag, opgetreden 28 Januari 1900, emeritus 1 October 1934.

Dr F. W. Grosheide, Amsteldijk 85, telef. 22089, gewoon hoogleeraar, opgetreden 13 December 1912, doceert Exegese en Canoniek van het Nieuwe Testament.

Dr G. Gh. Aalders, Nassaulaan 33, Hilversum, telef. 4577, gewoon hoogleeraar, opgetreden 28 Mei 1920, doceert Exegese en Canoniek van het Oude Testament, Homiletiek en Elenctiek.

Dr V. Hepp, v. Breestraat 14, opgetreden 26 October 1922, gewoon hoogleeraar, doceert Dogmatiek, Apologetiek, Dogma-geschiedenis, Ethiek en Encyclopaedie der Theologie.

Dr D. Nauta, Vondelstraat 182, telef. 84977, gewoon hoogleeraar, opgetreden 24 Januari 1936, doceert Kerkrecht, Algemeene en Vaderlandsche Kerkgeschiedenis, Historiographie en Methodologie der Kerkgeschiedenis.

Dr C. van Gelderen, v. Breestraat 173, telef. 22527, buitengewoon hoogleeraar, opgetreden 1906, doceert Exegese van het Oude Testament.

Dr J. Waterink, Vossiusstraat 21, telef. 25611, buitengewoon hoogleeraar, opgetreden 8 October 1926, doceert Catechetiek.

Dr J. H. Bavinck, Soestdijkscheweg 86, Bilthoven, tel. 3363, buitengewoon hoogleeraar, opgetreden 13 October 1939, doceert Geschiedenis en Theorie van de Zending en Elenctiek.

Dr G. C. Berkouwer, Linnaeushof 99, buitengewoon hoogleeraar, opgetreden 11 October 1940, doceert de nieuwere theologie.

Faculteit der Rechtsgeleerdheid.

Mr A. Anema, Florapark 10, Haarlem, telef. 10579, gewoon hoogleeraar, opgetreden 28 October 1904, doceert Staatsrecht, Burgerlijk Recht en Volkenrecht.

Mr P. A. Diepenhorst, Koninginneweg 4, telef. 29652, gewoon hoogleeraar, opgetreden 18 November 1904, doceert Strafvordering, Staatkundige Geschiedenis en Economie.

Mr H. Dooijeweerd, Or. Nassaulaan 13, telef. 91430, gewoon hoogleeraar, opgetreden 15 October 1926, doceert

Rechtsphilosophie, Encyclopaedie der Rechtswetenschap en Oud-Vaderlandsch recht.

Mr V. H. Rutgers, De Lairessestraat 117, telef. 29359, gewoon hoogleeraar, opgetreden 9 November 1928, doceert Romeinsch recht en Strafrecht.

Mr J. Oranje, Jan Luykenstraat 47, Telef. 90980, gewoon hoogleeraar, opgetreden 9 Febr. 1940, doceert Handelsrecht en Burgerlijk Procesrecht.

Faculteit der Geneeskunde.

Dr L. van der Horst, Apollolaan 166, telef. 90292, gewoon hoogleeraar, opgetreden 23 November 1928, doceert Psychiatrie en Experimenteele Psychologie.

Faculteit der Wis- en Natuurkunde.

Dr J. Coops, de Lairessestraat 174, telef. 25846, gewoon hoogleeraar, opgetreden 6 December 1929, doceert Scheikunde.

Dr G. J. Sizoo, Olympiaplein 19, telef. 27554, gewoon hoogleeraar, opgetreden 3 October 1930, doceert Natuurkunde.

Dr J. F. Koksma, Dintelstraat 122, telef. 27022, gewoon hoogleeraar, opgetreden 10 October 1930, doceert Wiskunde.

Dr M. van Haften, Prins Hendriklaan 18, telef. 92588, buitengewoon hoogleeraar, opgetreden 10 October 1930, doceert Verzekeringswiskunde.

Dr E. van Dalen, Havikstraat 10, Badhoevedorp, lector, opgetreden 23 September 1938, doceert Analytische scheikunde.

Dr J. Haantjes, Hendr. v. Borsselenkade 22, Amsterdam Z., telef. Amstelveen 2210, lector, opgetreden 30 September 1938, doceert Wiskunde, Mechanica en Relativiteitstheorie.

Dr G. H. A. Grosheide F.W.zn., Linnaeushof 72, lector, opgetreden 14 October 1938, doceert Wiskunde en Astronomie.

Dr J. W. Dienske, Kinderdijkstraat 24II, privaat-docent, opgetreden 19 November 1937, doceert Chemie van stoffen van plantaardige of dierlijke herkomst.

Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte.

Dr R. H. Woltjer, Oranje Nassaulaan 62, telef. 22894, gewoon hoogleeraar, opgetreden 23 September 1904, doceert Grieksch, Latijn en Oude Geschiedenis.

Dr C. van Gelderen, v. Breestraat 173, telef. 22527, gewoon hoogleeraar, opgetreden 4 Mei 1905, doceert Bijbelsche Archaeologie, Hebreeuwsch, Arameesch, Assyrisch, Arabisch.

Dr A. Goslinga, Sloterweg 782, Sloten (N.H.), telef. 360, gewoon hoogleeraar, opgetreden 8 Juli 1918, doceert Nieuwe Algemeene en Vaderl. Geschiedenis en Nederlandsche Letteren.

Dr A. A. van Schelven, Grenslaan 9, Bentveld, telef. 27021, gewoon hoogleeraar, opgetreden 19 December 1918, doceert Algemeene en Vaderl. Geschiedenis van de Middeleeuwen tot den vrede van Munster en Encyclopaedie der Philologie.

Dr J. Wille, Korte Schoolstraat 2, Baarn, benoemd tot lector 18 October 1918, opgetreden als hoogleeraar 30 Januari 1925, doceert Nederl. Taal en Letterkunde, benevens die der Oud-Germaansche volken en Algemeene Taalwetenschap.

Dr J. Waterink, Vossiusstraat 21, telef. 25611, gewoon hoogleeraar, opgetreden 8 October 1926, doceert Paedagogiek, Paedologie en Psychotechniek.

Dr D. H. Th. Vollenhoven, Koninginneweg 56, telef. 93411, gewoon hoogleeraar, opgetreden 26 October 1926, doceert Philosophie en Psychologie.

Dr A. Sizoo, Raphaelplein 26, telef. 29938, gewoon hoogleeraar, opgetreden 24 Maart 1933, doceert Latijnsche en Grieksche taal en Letterkunde van den Keizertijd.

Docenten in de Didactiek:

Voor den cursus 1940/41 werden aangesteld tot docent in de didactiek en de methodiek van het onderwijs in

1. de Nederlandsche Taal en Letterkunde:

Dr C. Tazelaar, leeraar aan de Chr. H.B.S. te Amsterdam.

2. de Geschiedenis:

J. Anema, leeraar aan het Geref. Gymnasium te Amsterdam.

3. de Wiskunde:

A. J. Drewes B.Fzn., Directeur Chr. H.B.S. A te Amsterdam.

4. de Natuurkunde:

Dr M. Kruyswijk, leeraar Chr. H.B.S. en Gymnasium te Rotterdam.

5. de Scheikunde:

Ir J. Verboom, conrector Hervormd Lyceum te Amsterdam.

Bureau.

Het Bureau der Vereeniging voor Hooger Onderwijs en van de Vrije Universiteit is gevestigd Keizersgracht 166, Tel. 45647, en geopend van 9—12.30 en van 2—5.30, behalve Zaterdagmiddags.

Postgirorekening der Vereeniging No. 6327.

Administrateur: B. Faber.

Pedel: L. W. van Sint Maartensdijk.

Voor inlichtingen en aangelegenheden omtrent de Vereeniging en de financieele administratie der Universiteit wende men zich tot den Administrateur.

Voor andere zaken de Universiteit betreffende heeft men zich te melden bij den Pedel.

Universiteitsgebouw.

Keizersgracht 162—164, Tel. 45647.

Bibliotheek.

Keizersgracht 164, Tel. 45647.

De bibliotheek is geopend: Maandag tot en met Vrijdag 9—12½, 1½—4½; Zaterdag 9—1 uur.

Gesloten in de eerste helft van Augustus; overigens in de vacantie geopend van 9—1 uur.

De leeszaal is geopend: Maandag tot en met Vrijdag 9—12½, 1½—5; Zaterdag en in de vacantie 9—1 uur.

Bibliothecaris: Prof. Dr J. Wille, Korte Schoolstraat 2, Baarn.

Assistenten: T. D. Smid, Mej. H. Wille.

De boeken zijn verdeeld over het magazijn, de leeszaal en de college-bibliotheken. In den regel komt alleen voor uitleening in aanmerking wat zich in het magazijn bevindt; wat in de leeszaal staat, kan men ter plaatse raadplegen; de collegebibliotheken bedoelen rechtstreeks het onderwijs der afzonderlijke faculteiten, en afdelingen daarvan, te dienen.

In het bureau van uitleening bevinden zich, onder het toezicht van een der assistenten, de alphabetische en de systematische catalogus.

Een aantal tijdschriften ligt ter lezing in de leeszaal.

De uitleening geschiedt na onderteekening van een ontvangstbewijs, waardoor men zich verplicht tot tijdige teruggave, en tot vergoeding bij vermissing of beschadiging.

In de leeszaal heeft men zich te gedragen naar de gestelde regelen, en de voorschriften, die de bibliothecaris en zijn assistenten voor den goeden gang van zaken noodig oordeelen.

Aan wie zich aan deze verplichtingen en aanwijzingen niet houdt, wordt het gebruik van de bibliotheek ontzegd.

Onder het toezicht van den bibliothecaris staan de boeken en handschriften, welke het eigendom zijn der Vereeniging „Het Bilderdijk-Museum”. Zij zijn te raadplegen op de uren, dat het museum geopend is (Woensdags, Donderdags en Zaterdags 2—5 uur). Voor nadere inlichtingen wende men zich tot de bibliotheek.

De boeken over Wiskunde, Natuurkunde en Scheikunde worden bewaard in het Laboratorium, De Lairessestraat 174. Geopend 9—12 en 1½—5; des Zaterdags 9—12 uur.

De werken kunnen ter leen verkregen worden uitsluitend des middags na 4 uur en moeten uiterlijk den volgenden morgen om 9½ uur zijn terugbezorgd.

Voor leen en terugbezorging vervoege men zich bij de daarvoor aangewezen bedienden of assistenten.

Niet uitgeleend worden woordenboeken, tabellenwerken, handboeken, referaat-tijdschriften.

Losse nummers van tijdschriften mogen alleen na verkregen toestemming van den Hoogleeraar of den conservator buiten het gebouw worden meegenomen.

Natuurkundig Laboratorium.

De Lairesestraat 174, Telefoon 25846.

Directeur: Prof. Dr G. J. Sizoo.

Assistenten: F. Barendregt, P. Groen, H. Willemsen, S. A. Wytzes.

Chef-instrumentmaker: P. I. Jongbloed.

Instrumentmaker-amanuensis: J. Knol.

Leerling-instrumentmaker: C. Lanning.

Laborant: G. J. van der Maas.

Adm. bediende: Joh. Jansen.

Scheikundig Laboratorium.

De Lairesestraat 174, Telefoon 25846.

Directeur: Prof. Dr J. Coops.

Conservator: Dr E. van Dalen.

Assistenten: Dr J. W. Dieneske, D. Mulder, W. Th. Nauta,
H. K. Oosterhuis, J. W. Schuyt, W. M. Smit,
A. Tjepkema, W. Voogt, J. de Vries, P. J. Wuis.

Chef-Glasblazer: C. E. Mooy.

Amanuensis: H. Ploeger.

Leerling-bediende: J. P. Musch.

Leerling-glasblazer: L. M. Prent.

Laborante: Mej. A. Faber.

Adm. bediende: Joh. Jansen.

Psychologisch en Physiologisch Laboratorium.

Valeriusplein 11, Tel. 96655.

Directeur: Prof. Dr L. van der Horst.

Assistenten: Dr J. Booy, Dr P. Feitscher, Dr J. A. v. Hasselt,
Mej. E. Jüdel, Dr J. Th. Leusden.

Instrumentmaker: G. Jonker.

Laborante: Mej. J. J. Koedijk.

Paedologisch en Psychotechnisch Laboratorium.

Vossiusstraat 56, Tel. 26320.

Directeur: Prof. Dr J. Waterink.

Conservatrix: Mej. A. W. van Dijk.

Hoofd-Assistent: J. H. Ruijsch van Dugteren.

Assistenten: P. L. de Bruin, H. U. Buitink, Mej. J. E. Bijleveld,
Dr J. van Gennep, Mr M. H. K. v. d. Graaf,
H. R. Wijngaarden.

Amanuensis-instrumentmaker: S. Zadel.

Psychotechnisch Laboratorium.

Arnhem, v. Law. v. Pabststr. 29, Tel. 21200.

Chef: J. L. Schouten.

BIJZONDERE STICHTINGEN EN FONDSSEN.

Vereeniging „Het Studiefonds der Vrije Universiteit.”

Statuten goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van
11 April 1927, no. 50.

Bestuur:

Prof. Dr A. Sizoo, Voorzitter, Raphaelplein 26.

Prof. Dr J. Coops, Secretaris, De Lairessestraat 174.

Dr G. J. D. Aalders.

Mr H. Bos Kzn.

Dr J. J. C. van Dijk.

Prof. Dr F. W. Grosheide.

Mr G. H. A. Grosheide.

Prof. Dr L. v. d. Horst.

K. van Nes.

Prof. Mr J. Oranje.

Ds A. Schouten Jr.

Mr D. W. O. A. Schut.

1 vacature.

Administratieadres van het Studiefonds: Keizersgracht 166.

Postgirorekening: No. 133616.

Uit de Statuten van het Studiefonds.

Art. 1. Er bestaat, verbonden aan de Vrije Universiteit te Amsterdam en daar ter stede gevestigd, een vereeniging, geheeten: „Het Studiefonds der Vrije Universiteit”, hierna aangeduid als het fonds.

Het fonds is aangegaan voor den tijd van 29 jaar, te

rekenen van af den dag der oprichting, zijnde 20 October 1926.

Art. 2. Het fonds stelt zich op den grondslag van de Vrije Universiteit, uitgedrukt in art. 2 der statuten van de Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag, van welke de Vrije Universiteit uitgaat.

Art. 3. Het doel van het fonds is de bevordering van den bloei der Gereformeerde wetenschap in het algemeen en van die der Vrije Universiteit in het bijzonder, door:

1. geldelijken steun te bieden aan studenten, ingeschreven aan de Vrije Universiteit, die zulk een steun behoeven;
2. bij te dragen tot versterking van de bibliotheek, en andere wetenschappelijke hulpmiddelen of instellingen, welke ten dienste van die universiteit bestaan of worden ingesteld;
3. te bevorderen de wetenschappelijke onderzoekingen van hoogleeraren, lectoren, studenten of gegraduateerden dier universiteit;
4. andere wettige middelen, die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

De onder 1 en 3 bedoelde personen moeten instemmen met den grondslag, uitgedrukt in art. 2 der statuten van de Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag, van welke de Vrije Universiteit uitgaat.

Hospitium.

(uitgaande van het Studiefonds der Vrije Universiteit)
Keizersgracht 162, Tel. 45647. Tel. voor inw. studenten 44052.

Directrice: Mevr. H. B. van der Linden.

Het Hospitium biedt plaats voor 22 inwonende studenten.

Calvijnfonds.

Bestuur: Directeuren der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag.

Statuten van het Calvijnfonds.

Art. 1. De stichting zal genaamd zijn: „Calvijnfonds,” en is gevestigd te Amsterdam.

Art. 2. De stichting heeft ten doel de bevordering van het contact der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gere-

formeerden grondslag, gevestigd te Amsterdam, met het Gereformeerd wetenschappelijk leven elders, speciaal in het buitenland.

Zij tracht dit doel te bereiken door het doen houden van lezingen door Nederlandsche geleerden van Gereformeerde richting in het buitenland of door het doen houden van lezingen door buitenlandsche vertegenwoordigers der Gereformeerde levensopvatting in Nederland of door het doen vertalen van wetenschappelijke werken, benevens door alle andere wettige middelen, die voor het bereiken van dit doel dienstig kunnen zijn.

Art. 3. Het kapitaal der stichting wordt beheerd door Directeuren der voornoemde Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag, gevestigd te Amsterdam, die aldus als bestuursleden der stichting optreden.

Art. 4. Het bestuur der stichting zal haar kapitaal beleggen op zoodanige wijze als het het meest wenschelijk en in het belang der stichting oordeelt.

De rente van het kapitaal mag voor geen langeren tijd dan gedurende drie jaren worden bespaard.

De uitgaven ter bereiking van het in artikel 2 omschreven doel mogen per jaar nooit meer bedragen dan een bedrag, gelijkstaande aan de rente, die gedurende drie jaren van het kapitaal zal zijn gekweekt.

Art. 5. Besluiten, door het bestuur genomen, zullen alleen kunnen worden uitgevoerd, indien daarop het advies van den Senaat der van de Vereeniging voornoemd uitgaande Vrije Universiteit zal zijn gehoord.

Art. 6. Indien onverhoopt het beginsel der voornoemde Vereeniging, zooals dit is uitgedrukt in artikel 2 harer statuten, veranderd mocht worden, zal deze stichting van rechtswege ontbonden zijn en zullen de haar toebehoorende baten, na aftrek der schulden, vervallen aan de Gereformeerde Kerk te Amsterdam, voor de Generale Kas voor de Zending van de Gereformeerde Kerken in Nederland onder Heidenen en Mohammedanen.

Art. 7. Het Bestuur is verplicht inlichtingen omtrent het

gebruik van de revenuen van het aan de stichting geschonken kapitaal te verstrekken aan dengene, die zich op voor het Bestuur aannemelijke wijze als schenker van het stichtingskapitaal aanduidt. Deze zal dan tevens aan het Bestuur kunnen verzoeken eene andere bestemming aan het kapitaal of deszelfs revenuen te geven.

Indien het Bestuur zich met deze veranderde bestemming kan vereenigen en deze mede in het belang der voornoemde Vereeniging acht, zal het, binnen den tijd van twee jaren nadat tot die verandering is besloten, daartoe overgaan.

Kuyper-katheder.

De hiervoor reeds geschonken of nog te ontvangen bedragen moeten met de rente worden vermeerderd tot een bedrag bijeen is van $\pm$ f 150.000, welke kapitaal dan zal dienen om een eigen, zelfstandigen leerstoel in het Anti-revolutionair Staatsrecht te stichten en in stand te houden.

Door toevoeging van de rente over 1939 is het beschikbare kapitaal thans gestegen tot f 32.234,35.

Kuyper-raam.

In Maart 1918 is van eene commissie, waarvan Prof. Grosheide voorzitter was, hiervoor ontvangen een bedrag van f 439,07½. Hierbij moet de rente worden gevoegd, totdat het gedenkraam zal zijn geleverd en betaald.

Door vermeerdering met de rente tot over 1939 is het oorspronkelijk bedrag thans aangegroeid tot f 1147.21.

Institutum Elamicum.

Leider: Prof. Dr C. van Gelderen.

Dit instituut beoogt de bevordering van studiën op het gebied van taal en geschiedenis der oude Elamieten, waarvoor buiten de Vrije Universiteit aan geen enkele Nederlandsche hoogeschool gelegenheid bestaat.

Het is tijdelijk gevestigd ten huize van den leider, van Breestraat 173.

Van Coeverden Adrianistichting.

Bewindvoerders:

Mr J. Last, 's-Gravenhage.
J. Koning Pzn., Leiderdorp.
A. M. Brouwer, Utrecht, Secretaris.

Regenten:

Prof. Mr A. Anema, Voorzitter, Haarlem.
C. van der Tas, Secretaris, Amsterdam.
Jb. Boon, Penningmeester, Amsterdam.

Over 1939 werd van deze stichting weder een bijdrage ontvangen van f 30000.— ten behoeve van de exacte faculteiten, terwijl zij ook op andere wijze van haar belangstelling deed blijken.

Knap of Reeling Knap-leen.

In het jaar 1913 werd onder bovenstaanden naam eene stichting in het leven geroepen, welke ten doel heeft familieleden van de stichtsters in staat te stellen aan de Vrije Universiteit te studeeren. Als stichtingskapitaal was een bedrag van f 1000.— nominaal op het Grootboek gestort. Het kapitaal bedroeg per 31 December 1939 nominaal f 2827.86.

Regenten:

Mr S. de Vries Czn., Den Haag, Voorzitter.
Mr H. Bijleveld, Amsterdam, Secretaris.
D. G. J. Baron van Heemstra, Amsterdam, Penningmeester.

Studiebeurzen.

Volgens art. 198 van de Hooger Onderwijswet, kan aan ten hoogste tien onvermogenende studenten van buitengewonen aanleg bij elke bijzondere Universiteit een beurs van niet meer dan f 800.— uit 's Rijks kas worden verleend.

Aanvragen voor de hier bedoelde beurzen moeten, op gezegd request aan den Minister van Onderwijs, Kunsten en

Wetenschappen, worden ingediend bij het College van Curatoren.

Curatoren vragen hierover het advies van de betreffende faculteit en geven op grond daarvan bij de toezending van het request aan den Minister hun advies.

Studenten, in het genot van deze Rijksbeurzen, zijn, gelijk ook aan de Rijks Universiteiten, vrijgesteld van het betalen van collegegelden.

Voorts worden nog in beperkte mate bijzondere rijksbeurzen uitgereikt, waarvoor aanvragen zijn te richten tot en inlichtingen te verkrijgen bij den Secretaris van de Beurzen Commissie, Departement van Onderwijs te Den Haag.

Deze beurzen geven geen recht op vrijstelling van collegegelden.

Aanvragen om steun uit „Het Studiefonds der Vrije Universiteit” of om een plaats in het Hospitium der Vrije Universiteit dienen te worden gericht aan het Bestuur van het Studiefonds. (Secretaris Prof. Dr J. Coops, De Lairessestraat 174, Amsterdam-Z.).

Naast de particuliere beurzen, beurzen uitgaande van z.g. leenen en andere corporaties en personen, waaromtrent een overzicht hier moeilijk te geven is, zij nog gewezen op de Kerkelijke beurzen.

Art. 19 der Dordtsche Kerkenordening draagt aan de Kerken op te arbeiden, dat er studenten in de Theologie zijn, die studeeren uit Kerkelijke fondsen.

De namen der Deputaten, door de Gereformeerde Kerken hiervoor aangewezen, zijn vermeld in het Jaarboek ten dienste der Gereformeerde Kerken in Nederland.

Series Lectionum Anni Academici

MCMX

FAC. THEOL.		FAC. IURID.		FAC. MED.		FAC.
D. LUNAE						D. LUNAE
9-10	F. W. Grosheide, Exeg. NT.	13-14	Anema, Ius publ. patr.	16-17	v. d. Horst	10-12 Ha
10-11	" " " Can. N.T.	14-15	" Ius gent.		Psych. clin.	10-12 G.
		15-17	" Ius civ. Neerl.	17-18	v. d. Horst	13-14 Co
11-12	" " " Exeg. N.T.				Psych. clin. cas.	14-17 Co
						14-17 G.
13-14	Aalders, Can. V. T.					
14-15	" Doct. hom.					
14-15	Nauta, Hist. eccl. hist.					
15-16	Aalders, Exerc. Homil.					
15-16	Nauta, Meth. et pal.					
D. MARTIS						D. MARTIS
9-10	Hepp, Dogm.	10-12	Rutgers, Ius Rom.			9-11 Co
10-11	" Hist. dogm. et	10-11	Oranje, Ius merc.			9-11 G.
	Symbol.	11-12	" Concurs. credit.			9-12 Ko
11-12	" Dogm.					13-17 Co
13-14	Aalders, Hist. Exeg. V. T.					14-17 G.
14-15	F.W. Grosheide, Hist. Rev.					14-16 Ko
14-15	Aalders, Hist. Rev. V. T.					
15-16	" Hist. Rev. Vet.					
	Food.					
D. MERCURII						D. MERCURII
9-10	Hepp, Eth.	10-11	Dooyeweerd, Philos.	15-16	v. d. Horst,	9-10 Co
10-11	" Apolog.		Iuris isag.		Psych. for.	9-10 G.
11-12	" Encycl. theol. ref.	10-12	Rutgers, Ius. crim.			10-12 G.
		11-12	Dooyeweerd, Philos.			10-12 Ko
			Iuris hist.			10-12 v.
		12-13	" Ius patr.			13-14 Co
			ant. publ.			14-17
		14-15	" Enc. iur.			20-22 v.
		15-16	" Ius patr.			
			antiq.			

MCMXL-MCMXLI.

D.

FAC. MATH. ET PHYS.

FAC. LITT.

D. LUNAE

10-12	Haantjes, Mechanica	10-11	Vollenhoven, Isag Phil.
10-12	G. H. A. Grosheide, Geom. algebr.	11-12	" Hist. Phil. Consp.
13-14	Coops, Chem. org. cap. sel.	12-14	Woltjer, Script. graeci
14-17	Coops, Pract.	13-14	v. Gelderen, Ling. Hebr.
14-17	G. J. Sizoo, Exercit. pract.	14-15	" " Arch. Bibl.
		15-16	" " Ling. Hebr.
		16-18	A. Sizoo, Script. et quaestiones
		19-21	Woltjer, Script. Lat.

D. MARTIS

9-11	Coops, Chem. phys.	9-11	Woltjer, Aesch.
9-11	G. J. Sizoo, Cap. sel.	9-10	Goslinga, Scripta Neerl. med. aevi
9-12	Koksma, Cap. sel.		
13-17	Coops, Pract.	10-11	" Hist. univ.
14-17	G. J. Sizoo, Exercit. pract.	11-12	v. Schelven, Hist. patr.
14-16	Koksma, Calc. diff. elementa.	12-13	" " Hist. univ.
		13-14	v. Gelderen, Arch. Bibl.
		13.30-14	v. Schelven, Encycl. philol.
		14-15	v. Gelderen, Ling. Hebr.
		14.30-16.30	A. Sizoo, Script. gr. et lat. imperat. aet.

D. MERCURII

9-10	Coops, Chem. org. consp.	9-10	Wille, Scr. Neerl. Saec. XVI et XVII
9-10	G. H. A. Grosheide, Astron. elem.		
10-12	G. J. Sizoo, Phys. theor.	10-11	" Ling. got.
10-12	Koksma, Calc. diff. et integr.	11-12	" Ling. gen.
10-12	v. Dalen, Chem. anal.	13-14	Vollenhoven, Hist. Phil. vet.
13-14	Coops, Chem. phys.	13.30-14.30	Wille, Ling. patr. hist.
14-17	" Pract.	14-15	Vollenhoven, Hist. Phil. imp. aet.
20-22	v. Haaften, Math. ad assecur. rat. accomm.	14.30-15.30	Wille, Ling. got.
		15-16	Vollenhoven, Hist. Phil. rec.
		15-16	Waterink, Paedolog.
		16-17	" Educ. discip. exp.
		17-18	" Dem. puer.
		20-22	" Educ. syst.

Series Lectionum Anni Academici MCMX

FAC. THEOL.		FAC. IURID.		FAC. MED.		FAC.
D. IOVIS						D. IOVIS
9-10	Nauta, Hist. eccl. cap. sel.	10-11	Dooyeweerd, Ius patr.	11-12	v. d. Horst, Psych. exp.	9-10 Ko
10-11	" Ius eccl.	11-13	" ant. priv.	20-22	v. d. Horst, Colloq.	9-10 G.
11-12	" Hist. eccl. patr.	14-15	" Enc. iur.			9-10 v.
13-14	" Hist. eccl. ref. aev.					10-12 Ko
14-15	Bavinck, Theol. elenct.					10-11 v.
15-16	" Disc. de plant. eccl.					10-12 Ha
						11-12 Die
						13-14 Co
						13.30-14.30 Ko
						13.30-14.30 Ha
						14-17 Co
						14-17 G.
						20-22 "
D. VENERIS						D. VENERIS
9-11	v. Gelderen, Exeg. V.T.	10-12	Rutgers, Ius Rom.	15-16	v. d. Horst, Psych. exp.	9-10 Co
11-12	Waterink, Catech.	11-12	Oranje, Ius merc.			9-10 Ko
		12-13	" Meth. proc. civil.			9-11 Ha
		12-13	Diepenhorst, Oec. cap. sel.			9-11 G.
		13-14	" Hist. parl.			10-12 Ko
		14-16	" Oecon. elem.			11-12 Ha
						11-12 G.
						13-14 Co
						14-17
						14-17 G.
						20-22 Co
D. SATURNI						D. SATURNI
9-10	F. W. Grosheide, Hist. Can. N.T.	9-11	Diepenhorst, Meth. proc. crim.			9-12 G.
10-11	F. W. Grosheide, Ex. N.T.	9-11	Rutgers, Ius Rom.			10-12 Ko
		11-12	Anema, Ius civil. Neerl.			
		11-13	Diepenhorst, Oecon. elem.			
		12-13	Anema, Ius publ. patr.			

D.

Overzicht der inschrijvingen, cursus 1939/40.

Faculteit	Totaal der ingeschre- venen	Voor de eerste maal ingeschre- venen	Vrouwelijke ingeschre- venen	Voor enkele lessen ingeschre- venen *)
Theologie	228	20	5	—
Rechten	200	31	25	—
Medicijnen	11	3	—	—
Wis- en Natuurkunde	106	26	6	5
Letteren en Wijsbe- geerte	82	8	14	—
Theologie en Rechten	11	—	1	—
Theologie en Letteren	3	—	—	—
Theologie, Rechten en Letteren	1	—	—	—
Letteren en Rechten	3	—	—	—
Totaal	645	88	51	5

*) Niet in de eerste kolom begrepen.

Overzicht van het aantal geslaagden voor examens, cursus 1939/40.

Faculteit	Prop. ex.	Cand. ex.	Doctoraal examen			Promotie
			1e ged.	2e ged.	ineens	
Theologie		21	4	4		3
Rechten		31			17	4
Wis- en Natuurkunde		6			4	
Letteren en Wijsbegeerte	17					
Klass. Letteren		1	8	8		
Ned. Letteren			1	1		1
Geschiedenis						
Wijsbegeerte		1	2	2		1
Paedagogiek			1	1		
Totaal	17	60	16	16	21	9

**NAAMLIJST VAN DE STUDENTEN INGESCHREVEN
NA 1 OCTOBER 1939.**

Faculteit der Godgeleerdheid.

J. H. Baas.	F. D. Kraan.
S. van Bekkum.	P. N. Kruyswijk.
J. Berger.	G. Kulifay.
J. H. Binnema.	J. H. Meyer.
J. H. de Boer.	G. Meyster.
J. P. Boer.	A. C. Mooy.
J. A. Bouma.	E. H. Nagel.
R. H. Bremmer.	A. J. van Oost.
F. J. v. d. Broek.	L. G. Pleijsant.
W. F. van Brussel.	J. van Popta.
W. P. Bijleveld.	T. Roorda.
G. Eggink.	Mej. J. C. Schreuder.
Mej. E. G. v. Egmond.	T. Spilker.
J. Goldschmeding.	J. Veldstra.
K. L. F. le Grand	F. Vroon.
P. Hainjé.	M. v. d. Werff.
G. P. Hartvelt.	B. Wierenga.
R. J. de Jong.	J. Wiersema.
W. v. d. Kolk.	L. Zwanenburg.

Faculteit der Rechtsgeleerdheid.

A. G. E. Agterberg.	A. A. Eygenraam.
S. H. Attema.	G. C. Floor.
I. van Beek.	J. de Graaf.
E. Berghuis.	A. A. Hebly.
B. W. Biesheuvel.	H. A. Hoed.
H. A. Bongers.	Mej. A. M. Hogewoning.
L. Brijder.	H. G. de Jonge.
J. Buyse.	A. Knol.
W. M. Bijleveld.	B. A. Knoppers.
H. S. Dijk.	Th. Krüger.

W. H. L. Leur.	H. L. Schwalbach.
S. Lock.	P. Strikwerda.
F. H. van Loon.	J. Veldstra.
J. P. A. Mekkes.	G. Verburg.
J. v. d. Molen.	H. Vermeulen.
A. R. van Nes.	Th. A. Versteeg.
S. Postma.	Mej. M. C. Vollenhoven.
D. L. Rang.	E. J. T. Westerhuis.
R. A. D. Renting.	J. Wildeboer.
J. J. Roering.	J. Wildeman.
H. de Roos.	Mej. P. S. E. Wille.
C. Ros.	Mej. M. Wilschut.
H. Rijpstra.	L. G. Wolf.
A. Schmidt.	L. Zijp.
J. Schuyl.	

Faculteit der Wis- en Natuurkunde.

R. v. d. Akker.	J. J. de Jong.
A. N. Balk.	K. Kes.
J. G. D. Beimers	K. Klamer.
F. Bergmeyer.	A. S. J. Kooole.
W. Bloemendal.	D. Kortenoever.
B. Bokhout.	L. Kruit.
H. J. Boom.	S. P. Kuizinga.
G. P. Brouwer.	Mej. E. Legerman.
J. W. A. Bruins.	P. C. Limburg.
H. v. d. Bijl.	M. C. Linnenkamp.
M. Dorleijn.	P. Mars.
T. Dijs.	D. v. Maurik.
L. C. Ebeling.	R. Meinen.
W. F. Engelberts.	G. Plukker.
J. J. Engelsman.	J. D. Ramshorst.
A. B. H. Funcke.	M. E. Reinders.
H. C. Hamers.	E. de Roo.
A. F. Harms.	A. Sjakes.
J. H. Hinlopen.	J. Sleddering.
R. G. N. Huiskamp.	J. Tensen.

A. van Urk.
L. C. Verlinde.
A. F. Vester.
B. J. Visser.

Mej. F. Westerhof.
J. C. de Winter.
H. van Winzum.

Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte.

H. A. Bongers.
J. A. Bouma.
J. L. P. Brants.
Mej. A. W. van Dijk.

J. van Dijl.
G. N. Lammens.
D. Tom.
J. J. Vredeveld.

Ingeschreven voor een enkele les.

W. Katz.
J. Olie Jr.

J. Voet.

REDE van Prof. Dr A. SIZOO bij
de overdracht van het Rectoraat aan
Prof. Mr V. H. RUTGERS, op
Woensdag 18 September 1940.

*Mijne Heeren Directeuren, Curatoren, Professoren
en Lectoren,
Mijne Heeren leden van de Commissie bedoeld in
art. 201 der Hooger Onderwijswet,
Dames en Heeren Doctoren en Studenten,
en voorts Gij allen, die door Uw aanwezigheid
blijk geeft van Uw belangstelling in de Vrije
Universiteit en den luister van deze plichtigheid
verhoogt,*

Zeer geachte Toehoorderessen en Toehoorders!

Wanneer een hooggeplaatst Romeinsch staatsambtenaar aan het einde van zijn ambtsjaar gekomen was, besteed hij het spreekgestoelte op het forum Romanum en verklaarde onder eede, dat hij als magistraat de wetten had gehandhaafd. Daarna kon hij, *indien hij dat begeerde*, nog een toespraak houden tot het volk. Anders staat het met den Rector Magnificus eener Universiteit. Reglementaire bepaling en, nog onverbiddelijker en gestrenger meester, mos academicus, *verplichten* hem tot zulk een toespraak. Hij kan niet volstaan met de plechtige overdracht van zijn ambt aan zijn opvolger, maar behoort daaraan te doen voorafgaan datgene wat het reglement noemt „een verslag van de lotgevallen der Universiteit in het afgelopen jaar”, en wat in de practijk geworden is een, ten gerieve der hoorders zoo smakelijk mogelijk gestileerde, mededeeling van allerlei zakelijkheden en feitelijkheden, die gezamenlijk de geschiedenis der Universiteit gedurende één jaar vormen.

Hoezeer heb ik de wijsheid der voorvaderen, die deze verplichting door wet en gewoonte hebben opgelegd, geprezen, toen ik mij zette tot de samenstelling van het verslag der fata van het afgelopen zestigste academiejaar. Want dat academiejaar, waarvan ik de *petite histoire* te verhalen had, viel samen met een jaar in de wereldgeschiedenis, dat zijns gelijke in de annalen niet kent, een jaar, zoo rijk aan diep in het leven der volkeren ingrijpende gebeurtenissen, dat wij van zijn beteekenis voor de geschiedenis der menscheid thans nog slechts een vaag besef kunnen hebben; een jaar, dat ook aan ons volk in zijn geheel en aan ons allen persoonlijk zooveel gaf te denken en te verwerken, dat hoofd en hart schier geheel in beslag genomen werden door gedachten en gevoelens van vroeger ongekenden aard; een jaar, dat ons noopte de waarde van de geestelijke en stoffelijke goederen, die we bezaten of waanden te bezitten, in haar essentie te onderzoeken en daardoor relief te brengen in hetgeen in dagen van louter voorspoed maar al te zeer gelijkwaardig bezit scheen; kortom een jaar, dat een oogwenk leek in zijn voorbijgaan, maar een eeuw blijkt in belangrijkheid.

En van dat jaar, aldus overwoog ik, moet ik de kleine lotgevallen van onze Universiteit verhalen, en ik zal daarvoor de aandacht moeten vragen van een gehoor, dat de geweldige gebeurtenissen van den tijd intens heeft medebeleefd. Zou ik niet, liever dan mijn auditorium bezig te houden met het verhaal van relatief onbelangrijke, in het academische leven als het ware automatisch weerkerende, of van wel eenmalige, maar daarom nog geenszins indrukwekkende voorvallen, kunnen volstaan met de solemneele overdracht van het rectoraat? „Nee”, zeiden wet en gewoonte, „ook in datgene wat u thans en klein en onbeduidend voorkomt, omdat gij het vergelijkt met iets, waarmee ge het niet vergelijken moogt, ook in dat kleine behoort gij getrouw te wezen.” En is, bij nadere overweging, dat kleine eigenlijk wel klein? Is het niet juist iets groots, dat van het afgelopen jaar aangaande onze Universiteit alleen de gewone feiten te melden zijn? Immers, dat beteekent, dat zij temidden van de branding der ge-

beurtenissen door Gods goedheid haar werk rustig heeft kunnen verrichten.

Natuurlijk houdt dit niet in, dat zij niets heeft gemerkt van de stormen, die over Europa loeiden. Reeds in het najaar van 1938 waren verscheidene studenten onder de wapenen geroepen en toen nu ruim een jaar geleden de algemeene mobilisatie werd afgekondigd, moesten velen hun studiën vaarwel zeggen om hun plicht tegenover het Vaderland te vervullen. In den loop van het cursusjaar nam het aantal gemobiliseerden nog toe, doordat ook de nieuwe lichting werd opgeroepen. Daartegenover staat dat de autoriteiten, met een lofwaardig begrip van de moeilijkheden, die het onderbreken van de studie kan brengen, aan de studenten faciliteiten toestonden, van welke de belangrijkste wel deze was, dat zij, die binnen een jaar hun doctoraal examen zouden kunnen afleggen, in het genot van verlof werden gesteld. Velen hebben van deze en andere gunstige bepalingen gebruik kunnen maken: het was mij een vreugde door het afgeven van een zeer groot aantal verklaringen van verschillenden aard er aan te kunnen medewerken, dat de mobilisatielasten van onze studenten werden verlicht. Van de docenten bevonden zich de lectoren Haantjes en Grosheide onder de wapenen: nagenoeg het gansche academische jaar hebben zij hun onderwijs moeten onderbreken.

Toen op den 10en Mei de oorlog over ons eigen land kwam, heeft onze Universiteit haar onderwijs gestaakt. Het hoofd stond niet naar rustige en geconcentreerde studie, bovendien hadden vele studenten de stad verlaten. Degenen, die gebleven waren, omdat ze door den oorlogstoestand van de woonplaatsen der hunnen waren afgesneden, zagen de komende moeilijkheden onder oogen en de Senaat van het Studenten-corps gaf blijk van zijn verantwoordelijkheidsbesef en ontwierp doeltreffende plannen tot hulp van de tijdelijk alleenstaanden. Gaarne zegde de Rector Magnificus desgevraagd zijn medewerking toe en verklaarde zich bereid mede de verantwoordelijkheid voor de te nemen maatregelen te dragen. Intusschen: het liep geheel anders dan men had verwacht; toen de wapens waren neergelegd, kon het universitaire leven langzamerhand

weer zijn gewonen gang gaan: de afgereisde studenten keerden weder. Op den 21en Mei konden alle colleges weer hervat worden.

Het is niet noodig, dat ik U de spanning teeken, waarmee in die dagen door ons allen uitgezien werd naar berichten omtrent onze soldaten: velen, ook uit den kring onzer Universiteit, hadden er hun zonen onder; alle hoogleeraren hun discipelen; alle studenten hun commilitonen. Wij, Nederlanders, zijn niet menschen van veel gerucht en over zaken des harten spreken wij niet gemakkelijk met elkander. Maar ik ben ervan overtuigd, dat menig een van hen, die in het vuur van den krijg geweest zijn en ook van hen, die de dreiging daarvan hebben doorgemaakt, ontroerd zou zijn, wanneer hij wist, door hoevelen en door wie hij in deze dagen in het gebed Gode is opgedragen. Het gevaar heeft in menig hart sympathieën bewust gemaakt, die in de dagen van voorspoed verborgen lagen onder het conventionele deksel van ambtelijke of kameraadschappelijke verhouding: in de *civitas academica* bleek te schuilen ook een *familia academica*.

Gode zij dank: geen enkele onzer commilitones is gesneuveld. Slechts omtrent één ingeschrevene, die echter nog geen gelegenheid gehad heeft als werkelijk student in onzen kring te verkeerden, ontbreken nadere berichten, al is het bekend, dat hij na het neerleggen der wapenen ongedeerd was. Heeft dus niemand onzer het leven voor het vaderland gelaten, verscheidenen zijn in het heetst van het gevecht geweest. Geen eerezuil zal ooit hun namen vermelden: zij zijn de onbekende soldaten, die hun plicht deden en daarna naar hun arbeid weerkeerden. Want al restte slechts een gering deel van het academische jaar, zoo werd het werk toch weer ter hand genomen en het pleit voor de energie van de studenten, dat verscheidenen, nadat zij den militairen dienst hadden verlaten, nog met gunstig gevolg een examen aflegden. Ook de gemobiliseerden, die geen studieverlof hadden kunnen verkrijgen, waren van contact met hun alma mater niet geheel verstoken gebleven. Zoo werden aan de juridische studenten, die het meerendeel der gemobiliseerden vormden, gedurende eenigen

tijd des Zaterdagsmiddags colleges gegeven, die zij konden bijwonen, doordat hun periodiek verlof op dien dag gesteld mocht worden. En ook na den terugkeer der militairen in het burgerlijke leven zijn, gedurende de zomervacantie, door hoogleraren van de juridische faculteit colleges gegeven.

Geen der studenten is ons dus door den oorlog ontnomen en, zoo mag ik er thans aan toevoegen, de *civitas academica* in haar geheel is in het afgeloopen jaar in het leven gespaard. Wanneer we echter in onze beschouwing betrekken de colleges, die wel niet tot de Universiteit in eigenlijken zin behooren, maar die toch met haar in nauw contact komen, dan rust op mij de plicht U er aan te herinneren, dat van de Deputaten voor de oefening van het verband tusschen de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Theologische faculteit der Vrije Universiteit drie van ons werden weggenomen.

Den 22en April overleed tijdens de Synode der Gereformeerde Kerken te Sneek Dr H. Kaajan; op den 11en Mei, terwijl de felheid van den oorlog raasde over ons land, ging Ds J. L. Schouten den eeuwigten vrede in, en den 3en Juni ontsliep Ds W. Breukelaar. Het is thans niet de gelegenheid om van deze mannen en hun beteekenis een passende schets te geven, maar de Vrije Universiteit, die zich in hun warme liefde mocht verheugen, mag niet nalaten hen in deze ure in een kort woord te herdenken. De overleden Deputaten waren mannen van onderscheiden gaven en karakter; maar dit hadden zij met elkander gemeen, dat zij zich inderdaad karakters betoonden en ieder voor zich kantig geciseleerde persoonlijkheden waren, die iets beteekenden op het terrein, waarop zij zich bewogen. Alle drie in de eerste plaats herder en leeraren hunner gemeenten, hebben zij hun invloed ver doen uitgaan buiten de grenzen hunner parochiën en door de groote gaven van leiding en organisatie, die hun ten deel waren gevallen, gesteund door hun uitnemende theologische ontwikkeling en gesterkt door een onwrikbaar kerkelijk besef, een arbeidzaamheid ontwikkeld, die haar sporen zal achterlaten in de geschiedenis der Gereformeerde Kerken in Nederland en overzee.

Gearbeid hebben zij tot God hen wegriep: Kaajan ging ter Synode om vandaar niet weer te keeren naar zijn aardsche woning; Schouten, die eerst kortgeleden het veertigste jaar zijner ambtsbediening mocht ten einde brengen, heeft zijn naderende, zeker door hem niet begeerde, aardsche rust niet bereikt; Breukelaar genoot een otium, maar zijn uitgebreide werkzaamheid op het terrein der zending kon hem met Augustinus doen zeggen: otium meum habet magnum negotium. In het harnas, dat wil zeggen in de wapenrusting Gods, zijn zij gestorven. Ook de Vrije Universiteit, en in het bijzonder de theologische faculteit, met wie zij ambtelijk in aanraking kwamen, zal hun nagedachtenis in eere houden.

In de Commissie van toezicht op de bijzondere leerstoelen en de bijzondere Universiteiten, bedoeld in art. 201 der Hooger Onderwijswet, was sinds eenigen tijd door het aftreden van Jhr. Mr P. A. J. van den Brandeler een vacature. De opengevallen plaats werd in Februari weer bezet door de benoeming van Mr A. J. L. van Beeck Calkoen, die op 1 November van het vorige jaar was afgetreden als Chef der afdeeling Hooger Onderwijs van het Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en dus ongetwijfeld op het terrein, waarop zijn nieuwe functie hem brengt, bij uitstek deskundig mag geacht worden. Deze omstandigheid en het feit, dat de naam van den nieuwen functionaris ook in de kringen der Vrije Universiteit van ouds een goeden klank heeft, maakte, dat wij van deze benoeming met groote ingenomenheid kennis namen.

Terwijl onze Universiteit het belangrijkste deel van haar werkzaamheid uit den aard der zaak in alle rust en zonder uiterlijk vertoon verricht in de beslotenheid van collegezaal en examenkamer, heeft zij toch het voorrecht, dat zij eenmaal per jaar in haar wetenschappelijke samenkomst naar buiten kan optreden en ook in de algemeene vergadering der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag in het centrum der aandacht komt te staan. Deze beide vergaderingen, zouden volgens het oorspronkelijke plan in Middel-

burg gehouden worden, maar de gevolgen van den oorlog maakten het practisch onmogelijk in Zeelands hoofdstad bijeen te komen en daarom wezen Directeuren Utrecht aan als plaats van samenkomst. Sommige pessimisten, die zich afvroegen of het bezoek in deze moeilijke tijden wel voldoende zou zijn, hebben zich deerlijk vergist. De algemeene vergadering van 1940 zal in de annalen der Vereeniging aangeteekend blijven als een bijeenkomst van zeer bijzonderen aard. Reeds de Wetenschappelijke Samenkomst, die op 10 Juli gehouden werd, was zeer druk bezocht. Des morgens werd daar in de rustige bezonkenheid van een evenwichtige wetenschappelijke discussie het referaat besproken van Prof. Dr G. J. Sizoo over „Physica en Werkelijkheid”, terwijl 's middags bij de behandeling van het referaat van Dr M. Bouwman over „De Gereformeerde opvatting omtrent den Schriftuurlijken grondslag der Kerkregeering” de, laat mij zeggen, ardor theologicus de debatten doortintelde met die eigenaardige trilling van emotionaliteit, die den leek op het terrein van het kerkrecht met blijdschap deed constateeren, hoe levend en actueel deze schijnbaar dorre wetenschap is en hoe hartelijk de geestelijke nazaten van Voetius medeleven met haar verdere ontwikkeling.

Op de terzelfder ure gehouden samenkomst van „Vrouwen V.U. Hulp” hield Mevr. S. Verdam-Okma een causerie over „Onze rijkdom en ons tekort”.

De bidstond, des avonds gehouden, werd geleid door Ds J. H. Telkamp van Utrecht.

De 60e Algemeene Vergadering, die den volgenden dag, 11 Juli gehouden werd, bleek zoozeer de belangstelling van de vrienden der Vrije Universiteit getrokken te hebben, dat dezen niet alleen de Westerkerk tot den nok toe vulden, maar bovendien de groote zaal in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen geheel bezetten. De sprekers bleken bereid, elkander afwisselend, in beide gebouwen op te treden. Na de indrukwekkende openingsrede van den Voorzitter Z. Ex. Dr H. Colijn spraken achtereenvolgens Dr H. N. Ridderbos over „Meer dan ooit”, Prof. Dr J. H. Bavinck, die tot onderwerp had gekozen: „Studie en Geloofsleven”, en Mr J. A. de Wilde,

die handelde over: „De roeping der V.U. voor de toekomst”. Wanneer men de agenda dezer vergadering beziet, zal men daarvan niet kunnen aflezen, dat deze zestigste bijeenkomst der Vereeniging een bijzonder karakter droeg. Slechts wie het voorrecht had haar bij te wonen, kan verstaan dat *dit* zingen, *dit* bidden, *dit* spreken en luisteren, *dit* bij elkander zijn in deze moeilijke tijden de reden kunnen zijn, waarom hij de herinnering aan deze vergadering weggelegd heeft in die ruimte van zijn geheugen, waar de kostbaarheden worden bewaard.

Op deze Vergadering werd in de plaats van den aftredenden Directeur, den Heer G. Wolzak Hzn, benoemd Mr G. H. A. Grosheide, die ook in het jaar zijner door onverbiddelijke reglementaire bepaling geëischte secessie het College van Directeuren van advies en hulp gediend heeft, maar dien thans iedere vriend onzer Universiteit weer met vreugde de functie ziet hernemen, waarin hij reeds zooveel onschatbaren arbeid heeft verricht. Den Heer Wolzak moge ik ook hier den dank brengen van den Universitair kring voor de hartelijke toewijding, waarmee hij van zijn deskundigheid op menig gebied heeft gebruik gemaakt ten dienste onzer Universiteit.

In het College van Curatoren kwam geen verandering.

Voordat ik overga tot hetgeen ik te zeggen heb aangaande het corpus docentium et discentium, memoreer ik, dat de administrateur der Vereeniging, de Heer Faber, door een oogenschijnlijk onbeduidend ongeval, welks gevolgen echter aanvankelijk met den dag ernstiger bleken te worden, verscheidene maanden aan zijn werk onttrokken is geweest. Uit deze gevaarlijke ziekte, die ons het ergste deed vreezen, werd hij echter door Gods goedheid in den middellijken weg van een nieuwe wetenschappelijke vondst gespaard, en tot vreugde van allen, die hem daar pijnlijk gemist hadden, mocht hij geheel hersteld zijn plaats achter zijn bureau weer bezetten.

Wat den kring der Hoogleraren aangaat, deze is in mijn ambtsjaar niet ongewijzigd gebleven. Mocht reeds twee jaren geleden de toenmalige Rector Magnificus mededeelen, dat

benoemd was tot buitengewoon hoogleeraar in de Zendingswetenschap Dr J. H. Bavinck met de bedoeling dat deze onderwijs zou geven in de geschiedenis en theorie der zending en in de elenctiek, voorzoover die van belang is voor het Gereformeerde Zendingswerk in Oost-Indië, en mocht diezelfde Rector gewagen van de spanning, waarmee wij de komst van den toen nog in Nederlandsch-Indië verblijvenden nieuwen collega te gemoet zagen; mocht verder het vorige jaar mijn ambtsvoorganger melden, dat Dr Bavinck gearriveerd was, en de hoop uitspreken van zijn spoedige inauguratie, thans kan ik de rij der herauten sluiten door te vermelden, dat de nieuwbenoemde hoogleeraar den 13en October van het vorige jaar zijn ambt aanvaard heeft met het houden eener rede over: Christus-prediking in de Volkerenwereld."

In de vacature, ontstaan door het vertrek van Mr P. Gerbrandy, werd door Directeuren benoemd Mr J. Oranje om onderwijs te geven in het handelsrecht en het burgerlijk procesrecht. De nieuw benoemde hoogleeraar, die, hoe groot zijn liefde voor de wetenschap ook was, zich geenszins een doctor umbraticus had betoond, maar zich had geworpen in den bruisenden stroom van het maatschappelijk leven, liet zich evenwel daaruit wegvoeren door de lokkende rust van de studeerkamer en aanvaardde den 9en Februari van dit jaar zijn ambt met het uitspreken eener rede over „Het karakter van de overeenkomst van levensverzekering."

Gold het optreden van Prof. Oranje een bestaanden leerstoel, van uitbreiding mocht de Voorzitter der Algemeene Vergadering spreken, toen hij mededeelde, dat Directeuren in staat waren gesteld Dr G. C. Berkouwer te benoemen tot buitengewoon hoogleeraar in de theologische faculteit om onderwijs te geven in de nieuwere theologie. Niet alleen het applaus der vergadering, maar ook de reactie der pers deed zien hoe zeer men algemeen met deze benoeming is ingenomen. Over eenige weken hoopt Dr Berkouwer zijn ambt te aanvaarden.

Ongetwijfeld is de oorlogstoestand, die gedurende mijn gansche ambtsperiode op Europa gedrukt heeft, oorzaak, dat

ik van bijzondere internationale of nationale bezigheden of functies van de hoogleeraren niets te vermelden heb, evenmin als van bijzondere onderscheidingen; alleen kan ik wijzen op de benoeming van Van Schelven tot lid van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem.

Drie der hoogleeraren houden in leeftijd gelijken tred met de Universiteit, die zij dienen: de collega's Hepp, Aalders en Van Haften mochten in het afgelopen academiejaar hun zestigsten verjaardag vieren. Het is er zoover vandaan, dat wij te hunnen opzichte in ons zouden doen opkomen de gedachte aan het oud-Romeinsche „Sexagenarii de ponte”, dat wij hun veeleer toewenschen, gelijk de ab-actis en ik op de drie feestdagen persoonlijk mochten doen, dat zij met onverzwakte kracht hun arbeid mogen voortzetten.

Ook onze emeritus-college Kuyper had zijn gedenkdag. Den 26 Jan. was het veertig jaar geleden, dat hij met het uitspreken van zijn inaugureele oratie over „Het Gereformeerde Beginsel en de Kerkgeschiedenis” zijn ambt aanvaardde. Moge hij in zijn viridis senectus nog lang voor de Universiteit en haar kring gespaard blijven.

In verband met dit jubileum van collega Kuyper is het wellicht niet onaardig op te merken, dat hij de eerste hoogleeraar geweest is, die zijn inaugureele oratie hield in het gebouw van de Maatschappij voor den Werkenden stand. Kort voor het jaar 1900 begint men in dit gebouw te vergaderen en den 29en Mei 1899 wordt door Directeuren tengevolge van een démarche van den toenmaligen Rector Dr A. Kuyper besloten tot de aanschaffing van vijftien fauteuils met een daarbij passend vloerkleed. Deze meubilaire goederen hebben sindsdien dienst gedaan en vierden dus kortgeleden ook hun veertigjarig jubileum. Interessant en den tijd typeerend is het feit, dat de Senaat besloot, dat ongeveer op het drierivierde van de voor het publiek bestemde zitplaatsen door een koord een lage scheiding zou worden gemaakt, waarachter de vrouwen een plaats zouden kunnen vinden. Van de meer chevalereske senaatsleden, die tegen dit besluit waren, wilde de een de dames ter zijde zetten, een uitdrukking, waarmee hij ongetwijfeld

bedoelde: aan de zijkanen, terwijl de ander haar blijkbaar zoo hoog achtte, dat hij wenschte, dat ze in de hoogte, op de galerij, zouden plaats nemen.

Na deze historische uitwijding keer ik tot het heden terug, en wel om thans Uw aandacht te vragen voor de studenten. En die kan ik niet noemen zonder U er aan te herinneren, dat op 17 Jan. van dit jaar overleden is de eerste student der Vrije Universiteit Ds Jan Hendrikus Houtzagers. Geboren den 27en Maart 1857 te Utrecht werd hij op 20 Sept. 1878 door Prof. Dr N. Beets ingeschreven als student aan de Rijks Universiteit te Utrecht, alwaar hij zijn propaedeutisch examen aflegde. Den 20en Oct. 1880 werd hij door Dr A. Kuiper ingeschreven in het Album Discipulorum der Vrije Universiteit en deze inschrijving werd voorzien met het cijfer 1. Het ligt natuurlijk niet in mijn bedoeling verder te handelen over de beteekenis van Houtzagers en zijn optreden voor de Vrije Universiteit. Ik wijs er alleen op, dat met het heengaan van dezen discipulus een stuk historie is afgesloten. Hij stierf in het jaar, waarin de Rector mocht inschrijven student no. 2446.

Het aantal studenten, dat in het afgelopen jaar voor de eerste maal werd ingeschreven, bedraagt 88, waaronder 10 dames; 5 heeren lieten zich bovendien voor een enkele les inschrijven. Naar de faculteiten verdeeld zijn de cijfers als volgt: theologie 20, waaronder 2 dames, rechten 31, waaronder 4 dames, letteren 8, waaronder 3 dames, wis- en natuurkunde 26, waaronder 1 dame, medicijnen 3. Het lijkt mij onjuist in deze tijden bespiegelingen te houden op grond van deze cijfers. Wel frappeert het relatief geringe aantal inschrijvingen in de faculteit der letteren en wijsbegeerte, een verschijnsel, dat zich ook aan andere Nederlandsche Universiteiten voordoet. Het zou mij niet verwonderen, indien, wanneer hierin geen verandering komt, het nog steeds bestaande, maar slinkende surplus van litteratoren, voordat wij een decennium verder zijn, zou zijn opgeteerd en de maatschappelijke vooruitzichten mede oorzaak zouden worden van een vermeer-

dering van het aantal studenten, die zich in de faculteit der letteren laten inschrijven.

Het totale aantal der ingeschrevenen bedraagt 645, waarvan 51 dames. De verdeeling over de faculteiten is als volgt: theologie 223 heeren en 5 dames, rechten 175 heeren en 25 dames, letteren 68 heeren en 14 dames, wis- en natuurkunde 100 heeren en 6 dames, medicijnen 11 heeren; voor theologie en letteren tezamen lieten zich inschrijven 3 heeren, voor theologie en rechten 10 heeren en 1 dame, voor rechten en letteren 3 heeren, terwijl 1 heer, wien een onmiddellijke keuze blijkbaar moeilijk viel, zich liet inschrijven voor theologie, rechten en letteren.

Tijdens mijn rectoraat hadden 9 promoties plaats, 3 in de theologie, 2 in de letteren, waarvan 1 cum laude en 4 in de rechten, waarvan 2 cum laude. In de theologische faculteit werden met goed gevolg afgelegd 4 doctorale examens, waarvan 2 cum laude; er hadden 22 candidaatsexamens plaats, waarvan 21 met goed gevolg (1 cum laude). In de faculteit der letteren hadden met goed gevolg plaats 8 doctorale examens in de klassieke letteren (1 cum laude) 1 in de Nederlandsche letteren, 2 in de geschiedenis, 1 in de paedagogiek (cum laude), 1 candidaatsexamen in de klassieke letteren, 2 in de geschiedenis (1 cum laude). Van de 19 propaedeutische examens waren 17 gunstig voor den candidaat (2 cum laude), terwijl 1 candidaat voor het examen volgens Art. 135 der H.O.W. werd afgewezen. In de juridische faculteit werden afgelegd 19 doctorale examens, waarvan 17 met goed gevolg (1 cum laude), 33 candidaatsexamens, waarvan 31 met goed gevolg. In de wis- en natuurkundige faculteit werden met goed gevolg afgelegd 4 doctorale en 6 candidaatsexamens.

Aan het begin van den thans afgelopen cursus werd volgens Senaatsbesluit een oud gebruik in eere hersteld, namelijk het houden van een bijeenkomst van hoogleeraren en studenten ter opening van de lessen. De Senaat had overwogen, dat weliswaar zijn openbare zitting, waarin het Rectoraat wordt overgedragen de eigenlijke opening van het nieuwe cursusjaar markeert, maar dat de behoefte werd gevoeld aan een meer

intieme bijeenkomst van de cives academici, waarin met gebed en met een toepasselijke rede de cursus zou worden geopend. Zoo geschiedde den 27 Sept. van het vorige jaar; collega Anema sprak over: „Wetenschap en Wetenschapsbeoefening”.

Als Rector Magnificus kwam ik minder met de studentenwereld in contact dan mij lief was en dan andere Rectoren vóór mij. De oorzaak daarvan lag noch bij de studenten, noch bij mij, maar uitsluitend bij de tijdsomstandigheden. De anders zoo gul aan den Rector Magnificus gezonden uitnodigingen voor feestelijke bijeenkomsten of plechtigheden van Corps of van Dispuutvereeningen moesten achterwege blijven, omdat de Studentencorporaties al haar krachten moesten inspannen tot het simpel behoud van haar bestaan en noch de ernst der tijden, noch trouwens ook de materiële perspectieven een meer ongedwongen uiting van in feestvreugde omzetbare juveniele vitaliteit zouden hebben gedoogd. De viering van den Corpsdies was ditmaal geconcentreerd in een plechtige Corpsvergadering op 24 October, die ik mocht bijwonen. Dat de activiteit van het Corps niet geheel latent bleef, bleek o.a. uit den geslaagden Politieken Dag op 24 April, waar Prof. Dr F. C. Gerretson sprak over „De Kabinetscrises 1939” en Dr H. B. Wiardi Beckman over „Sociaaldemocratie en Staat”.

Een wijze bepaling in het reglement van het Studiefonds wijst den Rector Magnificus gedurende zijn ambtsjaar aan als Voorzitter. In die qualiteit heb ik met belangstelling kennis gemaakt met den arbeid van het fonds en zijn beteekenis voor de Vrije Universiteit leeren hoogschatten. Vermelden wil ik slechts, dat Mevr. Bramer—Dekker ontslag aangevraagd heeft als Directrice van het hospitium en dat het Bestuur van het Studiefonds in Mevr. Van der Linden een uitnemende en toegewijde opvolgster mocht vinden.

Tot nu toe sprak ik van de fata onzer Universiteit voor-
zoover die samenhangen met *personen*; ook over *zaken* heb ik echter een en ander te vermelden en wel in de eerste plaats over de bibliotheek. Meer dan een der groote Nederlandsche wetenschappelijke bibliotheken heeft in den laatsten tijd

eenige verruiming van haar budget gezocht en gevonden door de stichting eener Vereeniging van Vrienden. Voor de bibliotheek der Vrije Universiteit schijnt zulk een weg niet raadzaam: alle krachten moeten samengetrokken zijn op handhaving en versterking van het geheel, waaruit de deelen weer gevoed worden. Maar dit behoeft niet te beletten, en belet ook niet, dat de vrienden onzer Universiteit hun hartelijke gevoelens ook voor haar bibliotheek soms door daden tot afzonderlijke uiting brengen. Onze bibliotheek, waartoe zoowel de in de laboratoria keurig gehuisveste en reeds breed uitgegroeide verzamelingen der wis- en natuurkundige faculteit behooren, als die voor de oudere faculteiten aan de Keizersgracht, wordt niet alleen gestaag uitgebreid door aankoop en door ruiling met binnen- en buitenlandsche wetenschappelijke instellingen, maar ook door de toeneming in aantal en naar omvang van schenkingen. Schrijvers, uitgevers en anderen zonden ook dit jaar vele afzonderlijke werken. Bovendien kreeg de bibliotheek meer dan eens geheele collecties ten geschenke. Zoo vermaakte haar de Heer J. P. Stroom een verzameling werken op onderscheiden, maar meest staatkundig gebied. Dr D. J. van Katwijk verblijdde ons met de aanbieding van een kast vol uitgezochte werken, voornamelijk op het gebied van Oud-christelijke letterkunde, Oudtestamentische wetenschap en Christelijke archaeologie: een kostbaar geschenk, dat onze bibliothecaris Prof. Wille dankbaar aanvaard heeft.

Van geheel anderen aard en van nog grooter omvang was de schenking, die ons toekwam van de familie Keuning: door bemiddeling van Prof. Waterink verkregen wij van haar de gansche, keurig onderhouden bibliotheek, nagelaten door wijlen den Heer W. E. Keuning, meer bekend onder zijn dichtersnaam Willem de Mérode. Zij bevat in omstreeks drieduizend deelen vrijwel uitsluitend werken op het gebied van de nieuwere en nieuwste Nederlandsche en Duitsche letterkunde, volkskunde, moderne en Oostersche kunst en land- en volkenkunde. Juist op deze gebieden had onze bibliotheek zeer groote tekorten, die door deze rijke schenking, waaraan alleen

de voorwaarde van bewaring als één geheel verbonden is, voor een belangrijk deel op gelukkige wijze zijn aangevuld.

Van groot belang was eindelijk ook de verwerving van een omvangrijk oud bronwerk voor onze vaderlandsche geschiedenis. Door de gunstige beschikking van het hoogste Nederlandsche wetenschappelijke instituut, zetelend in het Trippenhuis te Amsterdam, en zijn bibliothecaris verkregen wij een bijna volledig exemplaar van de gedrukte Resolutiën der Staten-Generaal van de Republiek der Vereenigde Nederlanden, van de Resolutiën der Staten van Holland en West-Friesland en van de Notulen der Staten van Zeeland, zich uitstrekkend over de 16de, 17de en 18de eeuw, tezamen uitmakend een zeldzame collectie van 664 in perkament gebonden folio- en kwartodeelen.

Terwijl de bibliotheek van Willem de Mérode nog een plaats kon vinden in een der kamers van het Bilderdijsmuseum, bleek het onmogelijk deze laatste schenking in het oude gebouw te huisvesten; zij moest voorloopig worden ondergebracht in een der bergkamers van het laboratorium in de De Lairesestraat. Hoe de oude folianten zich gevoelen in deze omgeving, die blinkt van nieuwhed en straalt van allerlei moderne toepassingen der techniek, zullen zij wel steeds binnen hun perkamenten omhulselen als een zoet geheim bewaren. Zij hebben ook geen kennis gemaakt met het oude gebouw aan de Keizersgracht en kunnen dus geen vergelijking maken. Konden zij dat wel, dan zouden zij, die in een kostelijk verlichte ruimte liggen, zich afvragen, waarom in het Moedergebouw de verlichting der collegezalen nog zoo primitief is. Uit den aard der zaak houden wij vast aan traditie en zijn wij liefhebbers der historie en het is denkbaar, dat den bezoeker van de gebouwen aan de Keizersgracht een zeker onbestemd gevoel van eerbied bevangt voor al het door de vaders overgeleverde, dat hij daar aantreft; maar het is evenzeer denkbaar dat hij, om een voorbeeld te nemen, de z.g. groote zaal der literarische faculteit betredend en opmerkend dat deze collegeruimte niet alleen reeds van nature van licht is verstoken, maar bovendien slechts door één kunstlichtpunt matig beschenen wordt, zoodat

de hoogleeraar op vele, niet alleen wintersche morgens, zijn kathedder zoodanig moet verschuiven, dat hij althans eenig licht op zijn papieren kan opvangen en slechts kan hopen, dat de studenten van de jeugdige kracht hunner oogen gebruik maken; het is denkbaar, zoo zeide ik, dat deze bezoeker zich afvraagt, of men niet moet spreken van een zekere hypertrophie van den eerbied voor de traditie, die dezen toestand sinds 29 Januari 1885, toen het gebouw in gebruik werd genomen, nagenoeg onveranderd heeft doen voortduren, en of wij inderdaad gehouden zijn deze verduisteringskunde, die haar tijd ruim vijftig jaren vooruit was, voor wat betreft deze en eenige andere collegezalen, in haar resultaat onaangetast te laten.

Met groote voldoening zou deze bezoeker, en wil ik thans in zijn naam, spreken van de nieuwe, derde verdieping van de laboratoria, die in het afgelopen jaar is afgebouwd en ingericht en waar moderne, naar den eisch des tijds ingerichte en verlichte collegezalen en andere lokaliteiten, beschikbaar gekomen zijn.

De reeds lang verbeide verandering in de regeling der collegegelden is, gelijk U bekend kan zijn, voor de Rijks-universiteiten en Hoogescholen tot stand gekomen, en het lijdt geen twijfel, dat ook onze Universiteit haar zal overnemen. Zij komt in hoofdzaak hierop neer, dat het collegegeld verhoogd wordt tot f 325, maar dat deze som slechts 5 jaren verschuldigd zal zijn, met uitzondering voor de faculteit der rechten, waarin met een betaling gedurende 3 en die der godgeleerdheid, waarin met een betaling gedurende 4 jaren volstaan kan worden. Hoe deze regeling in de practijk zal werken en of zij voor de ontvangende kas winst of verlies zal beteekenen, valt nu nog niet uit te maken. Ook zal moeten blijken of de differentiatie in het aantal verplichte betalingen invloed zal hebben op de keuze der studierichting.

Aan onze Universiteit kwam ook een verandering tot stand in de som der door de theologen te betalen collegegelden. Terwijl de studenten in de theologie vroeger, toen de collegegelden f 200 bedroegen, om de een of andere, vermoedelijk op

traditie steunende en wellicht begrijpelijke, maar daarom nog niet door ieder toegejuichte, reden konden volstaan met de betaling van f 100, is in het afgelopen jaar het door hen verschuldigde bedrag, in overeenstemming met de regeling aan de Theologische Hoogeschool te Kampen, gebracht op f 150. De nieuwe Rijksregeling is oorzaak, dat zij dus ook nu weer blijven beneden de hun door oude privilegiën gewaarborgde betaling van het halve collegegeld. Zij mogen dat den Universitair instanties niet euvel duiden!

Hoewel het ook in mijn ambtsjaar niet ontbroken heeft aan gebeurtenissen, waarbij de Rector Magnificus de Universiteit heeft vertegenwoordigd, brachten de tijdsomstandigheden een matiging van dergelijke repraesentaties mede. Slechts enkele vermeld ik. Den 3en Jan. mocht ik op de Nieuwjaarsreceptie van den Burgemeester van Amsterdam, Dr W. de Vlugt, hem de goede wenschen der Universiteit overbrengen, terwijl ik den 17en van dezelfde maand den Commissaris der Koningin Mr Dr A. Baron Roëll te Haarlem namens haar complimenteerde ter gelegenheid van zijn 25 jarig ambtsjubileum. De openbare zitting van den Senaat der Universiteit van Amsterdam, waarin haar Rector Magnificus de diesrede hield, woonde ik bij, evenals ik eergisteren in een openbare zitting van denzelfden Senaat getuige mocht zijn van de overdracht van het Rectoraat.

Van vertegenwoordiging in het buitenland kon geen sprake zijn. Daarom moest ik een van gulle gastvrijheid getuigende uitnoodiging van de Slowaaksche Universiteit van Bratislava tot bijwoning harer feestelijkheden afwijzen en ook bedanken voor de elegante invitatie, die de Portugeesche gezant namens zijn regeering zond tot bijwoning van de eeuwfeesten in Portugal.

Veler steun mocht ik bij het vervullen van mijn ambtsplichten genieten. Nauta was de naartige en nauwkeurige ab-actis van den Senaat, die zijn taak straks aan Oranje zal overgeven. Coops' positie als secretaris van het Studiefonds is gelukkig wat minder labiel: het vele en belangrijke werk, dat het Bestuur

te doen heeft, vaart daar wel bij. Bij den administrateur der Vereeniging klopte ik nimmer te vergeefs om hulp aan en ook het werk van den Pedel was mij in menig opzicht tot steun.

Nu ik de lotgevallen onzer Universiteit heb verhaald, zult Gij het mij toegeven: zij waren niet indrukwekkend of belangrijk; zij getuigden ten aanzien van onze academie niet van storm en noodtij. Gij verlangt van mij geen beschouwingen over de toekomst. De Vrije Universiteit gaat, ook in deze zware tijden, vol hoop en vol moed verder, want zij weet, dat haar tijden en gelegenheden in Gods hand zijn. Wanneer ik straks mijn ambt overdraag, is het zestigste academiejaar gesloten: het zevende decennium vangt aan. Ook voor dat nieuwe tijdperk gelden de woorden van ons zegel: *Auxilium nostrum in Nomine Domini*.

Voor het komende academiejaar zijt Gij, Collega Rutgers, op voordracht van den Senaat door Directeuren benoemd tot Rector Magnificus. De combinatie van Uw naam met dezen ambtstitel is aan de Vrije Universiteit niet nieuw. Sinds Uw Vader in 1881 met het Rectoraat bekleed werd, is het thans de zevende maal, dat een Rutgers onze Universiteit besturen gaat en wij weten, dat het regimen bij U in goede handen is. Uw scherp inzicht in zaken, het donum naturale van Uw geslacht, Uw van klassieke eruditie getuigende levensstijl, maar boven en voor alles Uw groote en zuivere liefde voor onze Universiteit en de heilige beginselen, waarvan zij uitgaat, doen ons de verwachting koesteren, dat Gij de Vrije Universiteit zult regeeren op een wijze, die voor haar in deze zware tijden tot zegen zal zijn.

Bekwame de Heere, onze God, U tot deze taak.

Zoo proclameer ik dan U, Victor Henri Rutgers, als Rector Magnificus der Vrije Universiteit.

Salve Rector Magnifice, iterum iterumque salve!

Te Rectore vivat, crescat, floreat Universitas nostra.

BIBLIOTHEEK.

De gestadige groei van onze bibliotheek zette zich in dit jaar, over het algemeen genomen, voort als in de voorafgaande jaren. Nadeelige invloed van den oorlog bleef haar echter toch niet geheel bespaard. Het verkeer met het buitenland onder-vond, zoowel wat betreft ruiling als aankoop, in steeds toe-nemende mate belemmering. En wij vragen ons niet zonder bezorgdheid af, of, wanneer de vrede eenmaal teruggekeerd mocht zijn, de mogelijkheid nog bestaan zal om de ontstane lacunes volledig aan te vullen. Inzonderheid geldt deze vrees verscheidene belangrijke tijdschriften, die niet meer inkomen; voor de vervolgen van seriewerken is dit gevaar minder groot.

De tijdsomstandigheden stelden ons ook voor de vraag, wat wij moesten en konden doen om onzen boekenschat te be-schermen tegen de gevaren van bombardement en oorlogs-brand. Na ampele overweging der mogelijkheden door Direc-teuren, een door hen benoemde commissie, den administrateur en den bibliothecaris werd besloten alleen die voorzieningen te treffen, die niet het regelmatig gebruik der bibliotheek zouden verhinderen of zwaar belemmeren. Geen ontruiming der zolders, geen optasting van zandzakken, maar vervanging van glas in toegangsdeuren door steviger materiaal, ruimer brand-blusmiddelen en samenbrengen van de zeldzaamste en kost-baarste werken op een punt, van waar de wegvoering naar veiliger plaats, in geval van nood, nog de beste kansen zou hebben.

Zoo bleef de bibliotheek ten volle bruikbaar. De bruikbaarheid te verhoogen was het doel van de bijzondere aandacht, die wij dit jaar konden besteden aan de afdeeling der juridische handboeken; zij onderging een reeds lang noodige verjongings-kuur door de vervanging van oude door de nieuwste drukken, en verkreeg tevens een niet onbelangrijke uitbreiding. Veel-vuldiger bezoek van de Juridische leeszaal zal thans niet meer behoeven af te stuitten op ervaren of overgeleverde onvol-komenheid en onvolledigheid der uitrusting.

Verheugend was de rijkdom van boekgeschenken, die ons dit jaar toekwam. Al hebben wij niet het voorbeeld van enkele groote openbare bibliotheken gevolgd, die aanzienlijke uitbreiding der aanwinsten verkregen door de hulp van daartoe opzettelijk gestichte Vereenigingen van Vrienden der Bibliotheek, het bleek op verrassende wijze, dat ook onze bibliotheek toch wel zulke bijzondere vrienden bezit. Evenals in vorige jaren toonden ons ook nu vele schrijvers en uitgevers hun daadwerkelijke belangstelling door ons nieuwe uitgaven toe te zenden. Al sommen wij hen allen niet met name op, de bibliothecaris en wie met hem de boekerij verzorgen, zijn hun hoofd voor hoofd dankbaar voor dezen geboden steun. Met ingenomenheid vermelden wij ook, dat enkele vrienden ons verblijd hebben met de schenking van kerkhistorische of andere archivalia, die — wij zeggen het nu, als wij ook vroeger deden — bij ons voor ondergang bewaard en voor nuttig gebruik steeds toegankelijk blijven. Daarom moge dit voorgaan veel navolging vinden; het zou verheugend zijn, wanneer men zich eraan gewende, belangrijke, vooral handschriftelijke, stukken, die het geestelijk leven en streven der voortrekkers zooveel nader tot ons brengen en in helderder licht ons voor oogen kunnen stellen, ten algemeenen nutte van onzen kring en van ons volk te doen komen door ze aan onze bibliotheek af te staan.

Trouwe vriendschap voor onze Universiteit bleek ons uit de vermaking door den oud-journalist van De Graafschapper, wijlen den heer Stroom, van zijn boekverzameling, waaruit o.m. een groot aantal staatkundige brochures voor ons bezit uitstekend aanvulde.

Van Dr D. J. van Katwijk kregen wij het kostbare, een gansche kast vullende geschenk van een uitgelezen verzameling belangrijke en ten deele zeldzame werken, meest betrekking hebbende op Oostersche archaeologie en historische theologie.

Van geheel anderen aard en nog veel omvangrijker, is de schenking van de familie Keuning verkregen. De beschikking hebbende over de bibliotheek, nagelaten door wijlen den heer W. E. Keuning — onder zijn schuilnaam Willem de Merode

aan ieder bekend als de meest begaafde christelijke dichter van onzen tijd —, meende zij geheel in zijn geest te handelen door deze aan te bieden aan de Vrije Universiteit, onder de enkele voorwaarde, dat de verzameling als één geheel zou bewaard blijven. Dankbaar hebben Directeuren en de bibliothecaris deze grootsche schenking aanvaard. De moeilijkheid, hoe men ze moest onderbrengen, werd opgelost door alle nog beschikbare wanden van de achterkamer van het Bilderdijk-Museum van hooge kasten te voorzien, waarin met veel meten en passen de meer dan 3000 deelen, die tegen de 100 M. boekenplanken beslaan, konden geplaatst worden. Als „bibliotheek W. de Merode” is de verzameling daar voor vereerders van dezen dichter en andere belangstellenden te zien en te gebruiken, op de tijden, waarop het Bilderdijk-Museum geopend is. Daarbuiten zullen wij ook gaarne gelegenheid geven tot gebruik in de dagelijks openstaande leesalen onzer bibliotheek, mits men tijdig tevoren opgeeft, wat men wenscht in te zien. Behalve een de volledigheid benaderende verzameling van nieuwe en nieuwste letterkunde bevat de bibliotheek-De Merode ook veel over andere moderne kunst, over land- en volkenkunde, en over de kunsten bij klassieken en bij Oostersche volken. Het zijn alle gebieden, waarop onze bibliotheek zeer groote tekorten had, die door deze uitbreiding althans voor een zeer belangrijk deel gelukkig zijn aangevuld.

De boeken uit dit deel van onze bibliotheek zullen niet buiten het gebouw worden uitgeleend: de fraaie staat, waarin de verzameling verkeert, dient behouden te blijven voor de juiste voorstelling van het milieu waarin de dichter heeft gewerkt; tevens voorkomt men zoo het gevaar, te ver over het doel onzer instelling heen te schieten, en ongewenscht gebruik in de hand te werken. Maar overigens zal veel belangstelling ons niet dan welkom zijn; en het zou ons verheugen, wanneer het legaat-De Merode de aanleiding werd voor onze jongere letterkundigen en voor anderen om ons in staat te stellen, een parallelle afdeeling in te richten, die de verzameling-De Merode aanvullen en voortzetten zou.

Wij hebben met niet minder ingenomenheid nog van een

andere kostbare schenking melding te maken. Het Trippenhuis, de zetel van onze Nederlandsche Akademie van Wetenschappen heeft reeds lang te kampen met gebrek aan ruimte; de bibliothecaris werd daardoor genoopt, een instelling te zoeken, waar men een zeer omvangrijke boekenreeks, die hij desnoods wel missen kon, voor wetenschappelijk gebruik meer behoefde, en gaarne van de Akademie ten geschenke ontvangen zou. Door zijn welwillende medewerking verkregen wij zoo een bijna volledig exemplaar van de voor de studie der Vaderlandsche Geschiedenis zeer belangrijke, en op de boekenmarkt vrijwel onvindbare reeks van: Resolutiën der Staten-Generaal van de Vereenigde Nederlanden, Resolutiën der Staten van Holland en West-Friesland en Notulen van de Staten van Zeeland, tezamen beslaande 644 in perkament gebonden folianten en kwartijnen, wier inhoud zich uitstrekt over den tijd van 1524 tot 1794. Voorloopig moesten wij huisvesting zoeken voor deze oude heeren in de gastvrije en ruime woning van de laboratoria der „vierde faculteit”.

Het Bilderdijk-Museum stelde ons bij het intreden van den oorlogstoestand voor niet geringe moeilijkheden. De kostbare verzameling, onvervangbaar uiteraard, van geschilderde portretten, miniaturen, teekeningen, talrijke handschriften, moesten op veiliger plaats geborgen worden. Met de zeer gewaardeerde hulp van den heer Faber en van allen, die op het bureel werkzaam waren, en van de nog aanwezige bewoners van het hospitium, werd dit alles overgebracht in de kluis van het bureel der Vereeniging. Alleen de gedrukte boeken en prenten, hoe kostbaar soms ook, bleven op hun plaats. Zoo is het ook heden gebleven; het museum heeft het bestuur nog steeds niet weer durven herinrichten. De boeken en bij tijdig voorafgaande aanvraag ook de handschriften, zijn te raadplegen, de rest is — zij het niet meer in de kluis — op een veilige plaats opgeborgen, tot rustiger tijden mogen aanbreken.

Jhr. Mr. A. J. de Vries

Jhr. Mr. A. J. de Vries

De B. van Scherpen

J. J. A. Ketting

PROMOTIEN IN DEN CURSUS 1939-1940.

Faculteit der Godgeleerdheid.

20-10-1939	F. J. M. Potgieter	Die verhouding tussen die teologie en die filosofie bij Calvijn.
15-12-1939	H. L. N. Joubert	Die roeping, sending en sendingsbewussijn van die Nuwe Testamentiese Apostel.
15-12-1939	N. A. Waaning	Onderzoek naar het gebruik van pneuma bij Paulus.

Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte.

28-2-1940	H Smitskamp	Groen van Prinsterer als historicus. (<i>cum laude</i>)
29-7-1940	J. Bax	Prins Maurits in de volksmee- ning der 16e en 17e eeuw.

Faculteit der Rechtsgeleerdheid.

15-3-1940	P. J. Verdam	Nietigheid van besluiten. (<i>cum laude</i>)
15-3-1940	P. M. Veldkamp	De toepassing van Art. 1401 B.W. op de onbehoorlijke mededinging.
19-4-1940	J. P. A. Mekkes	Proeve eener critische beschouwing der Humanistische rechtsstaatstheoriën. (<i>cum laude</i>)
31-5-1940	F. B. Jonker	Het economisch karakter van Defensie-uitgaven.

Stichters der Vrije Universiteit.

(allen overleden).

J. van Alphen.
D. A. Beintema.
G. L. Bertam.
G. J. Boevé.
Ds J. D. B. Brouwer.
A. Baron van Dedum.
Jhr Mr P. J. Elout van Soeterwoude.
J. J. Glinderman.
Mevrouw Douarière Groen van Prinsterer.
Mevrouw W. G. Herklots—Suermondt.
Dr Ph. J. Hoedemaker.
M. van Hoek.
G. A. Hoogeveen.
Mr A. J. Th. à Th. van der Hoop van Slochteren.
W. Hovy.
C. A. Höweler.
S. T. de Jong.
M. Kemp.
Mr L. W. C. Keuchenius.
Prof. Dr A. Kuyper.
J. C. de Mol Moncourt.
F. N. van der Muelen.
P. van Oordt.
W. M. Oppedijk.
Ds J. J. A. Ploos van Amstel.
Prof. Dr A. Rutgers.
Prof. Dr F. L. Rutgers.
Th. Sanders Jr.
Jhr. Mr A. F. de Savornin Lohman.
Jhr. Mr M. A. de Savornin Lohman.
Ds B. van Schelven.
J. J. Schokking.

S. J. Seefat.
 J. van der Straal.
 G. J. C. de Vidal de St. Germain.
 F. W. Vodegel.
 J. Voorhoeve H.Czn.
 A. Walkart Ameshoff.
 E. G. Wentink.
 J. A. ter Wolde.

Bovendien droegen nog drie andere broeders tot het Stichtingskapitaal bij, die hun namen onbekend wenschten te houden.

Vroegere Directeuren.

W. Hovy,	1879-1896.
I. Esser,	1879-1885.
S. J. Seefat,	1879-1905.
G. H. L. Baron van Boetzelaar,	1879-1888.
J. J. Glinderman,	1879-1883.
J. C. Fabius,	1883-1888.
S. Baron van Heemstra,	1885-1904; 1905-1910.
G. H. Th. à Th. van der Hoop,	1888-1894.
E. G. Wentink,	1888-1906.
C. M. E. van Löben Sels,	1894-1903.
J. van Alphen,	1896-1907.
Th. Ruys Gzn.,	1903-1908; 1909-1914; 1915-1920.
H. W. van Marle Jr.,	1904-1909; 1910-1915; 1916-1921.
Joh. Krap,	1907-1912; 1913-1918; 1919-1924; 1925-1932.
J. H. de Waal Malefijt,	1907-1909; 1914-1919; 1920-1925.
D. Schut,	1908-1913.
Tyo H. van Eeghen,	1910-1911; 1912-1917; 1918-1923; 1924-1930.
H. Bos Kzn.,	1911-1916.
Dr W. de Vlugt,	1921-1926.
A. W. F. Idenburg,	1923-1928; 1929-1935.
Mr J. F. van Beeck Calkoen,	1931-1938.
G. Wolzak,	1924-1931; 1933-1940.

Vroegere Curatoren.

Ds J. W. Felix,	1879-1888.
Mr A. W. van Beeck Calkoen,	1879-1896.
Dr A. H. de Hartog,	1879-1882.
Jhr Mr A. F. de Savornin Lohman,	1879-1883.
Mr L. W. C. Keuchenius,	1879-1893.
Ds B. van Schelven,	1884-1928.
Dr Mr W. van der Bergh,	1886-1890.
Ds A. Brummelkamp,	1890-1919.
Mr Th. Heemskerk,	1891-1907; 1913-1932.
Dr A. J. W. Monnik,	1896-1909.
Dr H. Franssen,	1909-1911.
Dr D. Schermers,	1909-1923.
Dr J. C. de Moor,	1919-1926.
Dr J. G. Scheurer,	1925-1928.
Dr K. Dijk,	1928-1937.

Vroegere Hoogleraren.

Dr A. Kuyper,	1879-1908.
Dr F. L. Rutgers,	1879-1910.
Dr Ph. J. Hoedemaker,	1880-1888.
Mr D. P. D. Fabius,	1880-1921.
Dr F. W. J. Dilloo,	1880-1885.
Dr J. Woltjer,	1881-1917.
Dr A. H. de Hartog,	1882-1895.
Jhr Mr A. F. de Savornin Lohman,	1883-1896.
Dr G. H. J. W. J. Geesink,	1889-1929.
Jhr Mr W. H. de Savornin Lohman,	1890-1896.
Dr H. Bavinck,	1902-1921.
P. Biesterveld,	1902-1908.
Dr L. Bouman,	1907-1935.
Dr P. A. E. Sillevs Smitt,	1912-1918.
Dr F. J. J. Buytendijk,	1919-1925.
Mr W. Zevenbergen,	1919-1925.
Dr H. J. Pos,	1924-1932.
Mr P. S. Gerbrandy,	1930-1939.

Eere-Doctoraten

verleend door den Senaat der Vrije Universiteit.

- 20 Oct. 1930 Dr H. Colijn, 's-Gravenhage.
20 Oct. 1930 Dr J. Sebestyén, Boedapest.
20 Oct. 1930 Dr D. Bakker, overleden.
20 Oct. 1930 Dr J. C. Rullmann, overleden.
20 Oct. 1938 Dr J. J. C. van Dijk, 's-Gravenhage.
-

**Alphabetische naamlijst met adressen van aan de Vereeniging
en aan de Vrije Universiteit verbonden personen.**

- Dr G. Ch. Aalders, Nassaulaan 33, Hilversum, Telef. 4577.
Dr G. J. D. Aalders, Stationslaan, 23, Harderwijk.
Mr A. Anema, Florapark 10, Haarlem, Telef. 10579.
J. Anema, Jac. Marisstraat 78, Amsterdam-W.
Mr G. van Baren, Plantage 42, Delft, Telef. 408.
F. Barendregt, W. de Withstraat 26a, Amsterdam-W.
Dr J. H. Bavinck, Soestdijkscheweg 86, Bilthoven, Telef. 3363.
Mr A. J. L. van Beeck Calkoen, 3e vd. Boschstraat 3,
's-Gravenhage, Telef. 770477.
Prof. Dr G. C. Berkouwer, Linnaeushof 99, Amsterdam-O.
Jb. Boon, Beethovenstraat 3a, Amsterdam-Z., Telef. 96680.
Dr J. Booy, De Lairessestraat 150, Amsterdam-Z., Tel. 22585.
Mr H. Bos Kzn., Parklaan 20, Rotterdam, Telef. 54607.
Dr J. W. v. d. Bosch, Stationslaan 128, Harderwijk.
Jhr. Mr A. K. C. de Brauw, J. v. Nassaustraat 88, 's-Graven-
hage, Telef. 115497.
A. M. Brouwer, Moreelsepark 7, Utrecht, Telef. 13415.
P. L. de Bruin, N. Amstellaan 95, Amsterdam-Z.
H. U. Buitink, Leidschekade 86, Amsterdam-C.
Mr H. Bijleveld, Schubertstraat 72, Amsterdam-Z. Tel. 24029.
Mej. J. E. Bijleveld, Schubertstraat 72, Amsterdam-Z.,
Telef. 24029.
Dr H. Colijn, Stadhouderslaan 151, 's-Gravenhage.
Dr J. Coops, De Lairessestraat 174, Amsterdam-Z., Tel. 25846.
Dr E. van Dalen, Havikstraat 10, Badhoevedorp.
Dr J. W. Dieneske, Kinderdijkstraat 24, Amsterdam-Z.
Mr P. A. Diepenhorst, Koninginneweg 4, Amsterdam-Z.,
Telef. 29652.
Mr C. F. van Dobben de Bruyn, Noordstraat 66, Bodegraven.
Dr H. Dooyeweerd, Or. Nassaulaan 13, Amsterdam-Z.,
Telef. 91430.
A. J. Drewes B.Fzn., R. Vinkeleskade 2, Amsterdam-Z.,
Telef. 90563.
Mej. A. W. van Dijk, Koninginneweg 54b, Amsterdam-Z.

- Dr J. J. C. van Dijk, W. de Zwijgerlaan 21, 's-Gravenhage.
 Dr W. A. van Es, Torenlaan 30, Baarn.
 Mej. A. Faber, Noorddammerlaan 17, Bovenkerk.
 B. Faber, Keizersgracht 166, Amsterdam-C., Telef. 45647.
 Dr P. Feitscher, Okeghemstraat 32, Amsterdam-Z.
 Ds T. Ferwerda, Vondelstraat 166, Amsterdam-W., Tel. 80654.
 Dr C. van Gelderen, v. Breestraat 173, Amsterdam-Z.,
 Telef. 22527.
- Dr J. van Gennep, Maasstraat 69, Amsterdam-Z.
 Dr A. Goslinga, Sloterweg 782, Sloten (N.-H.), Telef. 360.
 Mr M. H. K. v. d. Graaf, Koninginneweg 7, Hilversum.
 P. Groen, Borneolaan 18, Hilversum.
 Dr F. W. Grosheide, Amsteldijk 85, Amsterdam-Z., Tel. 22089.
 Mr G. H. A. Grosheide, Amsteldijk 84, Amsterdam-Z.,
 Telef. 27315.
- Dr G. H. A. Grosheide F.Wzn., Linnaeushof 72, Amsterdam-O.
 Dr M. van Haaften, Pr. Hendriklaan 18, Amsterdam-Z.,
 Telef. 92588.
- Dr J. Haantjes, Hendr. v. Borsselenkade 22, Amsterdam-Z.,
 Telef. Amstelveen 2210.
- Ds T. J. Hagen, Koornmarkt 20a, Delft, Tel. 965.
 Dr J. A. van Hasseit, Van Breestraat 168, Amsterdam-Z.,
 Telef. 27144.
- D. G. J. Baron van Heemstra, Hacquartsstraat 16, Amsterdam-Z., Telef. 28748.
- Dr V. Hepp, v. Breestraat 14, Amsterdam-Z.
 Mr A. v. d. Hoeven, Schiedamschesingel 239, Rotterdam,
 Telef. 53348.
- Dr L. v. d. Horst, Apollolaan 166, Amsterdam-Z., Tel. 90292.
 Joh. Jansen, Hoofdweg 250, Amsterdam-W.
 P. I. Jongbloed, Banstaat 28, Amsterdam-Z.
 G. Jonker, Leidschekade 87, Amsterdam C.
 Mej. E. Jüdel, Anth. v. Dyckstraat 9, Amsterdam-Z.
 J. Knol, Nepveustraat 28¹, Amsterdam-W.
 C. Koch, Jan Luykenstraat 36, Amsterdam-Z., Telef. 91919.
 Mej. J. J. Koedijk, Tulpstraat 17, Amsterdam-Z.

Dr J. F. Koksma, Dintelstraat 122, Amsterdam-Z., Tel. 27022.

J. Koning Pzn., Dorpsstraat 77, Leiderdorp, Telef. 2215.

Mr D. A. P. N. Koolen, Javastraat 50, 's-Gravenhage,
Telef. 112255.

Dr M. Kruyswijk, Mathenesserlaan 384, Rotterdam, Tel. 30016.

Dr H. H. Kuyper, Stadhouderslaan 104, 's-Gravenhage.

Mr J. Last, H. de Grootstraat 75, 's-Gravenhage, Tel. 331813.

Dr J. Th. Leusden, Vondelkerkstraat 6, Amsterdam Z.

Mevr. H. B. v. d. Linden, Keizersgracht 162, Amsterdam-C.,
Telef. 45647.

L. W. van St. Maartensdijk, Keizersgracht 166, Amsterdam-C.,
Telef. 45647.

G. J. v. d. Maas, Gasthuismolensteeg 1, Amsterdam-C.

Ds W. W. Meynen, Krispijnscheweg 50, Dordrecht, Tel. 4887.

C. E. Mooy, Sassenheimstraat 82, Amsterdam-Z.

D. Mulder, Jasonstraat 4, Amsterdam-Z.

J. P. Musch, Olympiakade 54, Amsterdam-Z.

Dr D. Nauta, Vondelstraat 182, Amsterdam-W., Telef. 84977.

W. Th. Nauta, Weissenbruchstraat 29, Amsterdam-W.

K. van Nes, Leliegracht 39, Amsterdam-C.

H. K. Oosterhuis, Cath. v. Clevepark 83, Amsterdam-Z.

Prof. Mr J. Oranje, Jan Luykenstraat 47, Amsterdam-Z.,
Telef. 90980.

H. Ploeger, Dintelstraat 63, Amsterdam-Z.

L. M. Prent, 1e Laurierdwarsstraat 1.

Jhr Mr Dr W. F. Röell, Heerengracht 575, Amsterdam-C.

Mr V. H. Rutgers, De Lairessestraat 117, Amsterdam-Z.,
Telef. 29359.

J. H. Ruysch van Dugteren, Wielingenstraat 44, Amsterdam-Z., Telef. 24317.

Dr A. A. van Schelven, Grenslaan 9, Bentveld, Telef. 27021.

Ds A. Schouten Jr., Hertenlaan 37, Den Dolder, Telef. Bilt-
hoven 3211.

J. Schouten, Schiekade W.Z. 83, Rotterdam, Telef. 43280.

J. L. Schouten, Van Law. v. Pabststraat 29, Arnhem,
Telef. 21200.

Mr D. W. O. A. Schut, Vondelstraat 31, Amsterdam-W.,
Telef. 83229.

J. W. Schuyl, Van Breestraat 180, Amsterdam-Z.

Prof. Dr J. Sebestyén, Boedapest.

Dr A. Sizoo Raphaelplein 26, Amsterdam-Z., Telef. 29938.

Dr G. J. Sizoo, Olympiaplein 19, Amsterdam-Z., Telef. 27554.

T. D. Smid, Keizersgracht 164, Amsterdam-C., Telef. 45647.

W. M. Smit, Pythagorasstraat 39, Amsterdam-O.

C. van der Tas, P. C. Hoofdstraat 25, Amsterdam-Z.,
Telef. 23925.

Dr C. Tazelaar, 2e Const. Huygensstraat 77, Amsterdam-W.,
Tel. 82973.

Mr J. Terpstra, Sweelinckplein 72, 's-Gravenhage.

Dr J. Thijs, Terpelkwijkpark 14, Zwolle, Telef. 686.

A. Tjepkema, Valeriusstraat 108, Amsterdam-Z.

Ir. J. Verboom, Valeriusstraat 223, Amsterdam-Z.

Mr J. Verdam, Stadhouderskade 125, Amsterdam-C.,
Telef. 93036.

Dr D. H. Th. Vollenhoven, Koninginneweg 56, Amsterdam-Z.,
Telef. 93411.

W. Voogt, Olmenlaan 56, Halfweg.

Ds J. de Vries, Molenbochtplein 34, Tilburg, Tel. 2908.

J. de Vries, Zoutmanstraat 4, Amsterdam-W.

Mr Dr S. de Vries Czn., Pr. Mauritslaan 16, 's-Gravenhage.
Telef. 551192.

Dr J. Waterink, Vossiusstraat 21, Amsterdam-Z., Tel. 25611.

Dr J. Wessels, Rijksstraatweg A.C. 67, Ermelo.

Mej. H. Wille, Keizersgracht 164, Amsterdam-C., Tel. 45647.

Dr J. Wille, Korte Schoolstraat 2, Baarn.

H. Willemsen, Naarderstraatweg 225, Huizen.

Dr R. H. Woltjer, Or. Nassaulaan 62, Amsterdam-Z.,
Tel. 22894.

P. J. Wuis, Planetenplein 21, Haarlem.

H. R. Wijngaarden, Koninginneweg 129, Amsterdam-Z.

S. A. Wytzes, Koninginneweg 166, Amsterdam-Z.

S. Zadel, W. v. Beierenlaan 24, Amstelveen.

Dr L. v. d. Zanden, H. W. Mesdagplein 19, Groningen,
Tel. 5229.

